OLUR BÖYLE SEYLER

Savaş Büke

ÖYKÜ

OLUR BÖYLE SEYLER ● Savaş Büke

216

YAZKO
Meşrutiyet Caddesi
164/6 Şişhane-İst.

Yazarın Öteki Yapıtları:
NİKSER MAHMUT,derleme gülmecesi
BURALARDA YAŞANMAZKİ BİRADER,öyküler
DÖKME DEMİR-TAHTA ÇİVİ,roman
KAYDIRAK TEPESİNDEKİ KADIN,öyküler
ÜZME TATLI CANINI,gülmece öyküler
SICAĞI ÇOK SEVEN ÇOCUK,çocuk öyküleri

Kapak: Gülnur Sözmen
Bu kitap Baysan
Basım ve Yayın San.A.Ş.'de
Dizildi,basıldı,ciltlendi
İstanbul-1985

OLUR BÖYLE ŞEYLER

Savaş Büke

Yazarlar ve Çevirmenler Yayın Üretim
Kooperatifi

BABAMIN AZİZ ANISINA

İŞTE ROMAN

Efendim ben de her genç gibi heveslenip bir roman döktüreyim de anlasınlar benim ne büyük bir cevher,ne bulunmaz bir yazar ve de eşsiz bir dâhi olduğumu dedim.İnat cıyımdır,dediğimi de yaparım.Yaptımdâ.Oturup çok yönlü bir roman yazdım.Bu roman aşkı-sevdayı irdeleyecek,sosyo kültürel oluşumların köküne,kökenine inecek,insanların psikolojik durumlarını inceleyecekti.Üstelik içeriği ve biçemi kapsamı ve biçimi itibariyle de klâsik romanla çağdaş roman arasında bir köprü oluşturacaktı.Eleştirmenler çılgına dönecek okurlar şaşırıp kalacak diğer romanlar ve romancılar benimki yayınlanınca havasını alacaktı...

Ama ben yine de aşırı alçak gönüllülüğüm nedeniyle romanımı büyük bir yayınevine yüklüce bir para karşılığında satmadan önce "büyükler"ime bir göstereyim,onlara bir okutup düşüncelerini alayım dedim.Nerede şimdi böyle delikanlılar?...

Önce ağabeyime verdim...Okudu etti,bir hafta sonra geri verdi bana romanımı..Baktım bazı satırların bazı bölümlerin altı çizilmiş...

"Ne bunlar abicim? Can alıcı bölümleri mi işaretle-

din?..."

"Hayır kardeşim..Sakıncalı bulduğum ve romandan kesinlikle çıkarılması gereken yerleri işaretledim.Eh ne olsa abinim,başına iş gelsin istemem...Sen beni dinle ve çıkar o çizdiğim yerleri...Romanın özü zedelenmez; onları çıkarınca yine güzel bir roman kalır sana..."

"Peki abiciğim..."

Aldım romanı götürdüm sevgilime...Eksik olmasın bir solukta okumuş..Okumuş ama o da bir yığın yeri karalamış. Neymiş efendim karaladığı bölümler genç kız aşkını hafife alıyormuş,sevgiye karşı saygısızlık yapılıyormuş,kadın haklarına yeterince yer verilmiyormuş falan filân...Eh, bir roman uğruna roman gibi aşkımdan vazgeçecek değilim ya sevgilimin işaretlediği bölümleri de çıkarıp attık romandan..Romandan bölümler atmakta neymiş,ben o kız için kendimi yedinci kattan aşağıya atarım...Roman dediğin sevgiden de üstün değil ya anasını sattım...

Allah var,benim üzerimdeki hakkı ödenmez...Çok emeği geçti bana.Roman yazıpta edebiyat öğretmenime göstermemek olur mu? Olmaz...Olur da ayıp olur yâni..Ayıp etmek,insanları kırmak klâsik romanla çağdaş roman arasında köprü kurmak isteyen bir yazara yakışır mı; yakışık almaz...Ne yapiciiz şimdi? Hiiç..Götürüp romanı edebiyat öğretmenine vereceğiz bir baksın bir denetlesin diye..Aslında edebiyatçı medebiyatcı ama hayatında bir kez olsun roman yazmamış..Neyse yine de büyüğümdür yine de öğretmenimdir... Öğretmenine karşı saygısızlık eden kişi ne klâsik ne de çağdaş romanda başarılı olabilir.Bakınız büyük yazarlara daha doğrusu ben henüz piyasaya çıkmadığım için büyük geçinen yazarlara,tümü saygılı olmuşlardır öğretmenlerine.. Eh şimdi ben nasıl olur da saygısızlık edebilirim edebiyat öğretmenime.Ona yazdığım büyük romanı göstermek herşeyden önce benim büyüklüğümü gösterir!...

Eksik olmasın tomar tomar yazılı sınav kâğıtlarımızı okurken benim romanıma da şöyle bir göz atmış,gözle beraber de romanın "can alıcı" birçok yerini çıkarıp atmış...

"Bak oğlum" dedi bana "Gençsin...Önünde istikbâlin(!)

var..Boşver böyle hızlı yazarlık heveslerine..Romanında pek çok sakıncalı yerler buldum.Sana zararı dokunmasın diye çıkardım o bölümleri..Nene gerek böyle şeyler...Bana kalırsa sen okul,öğrenci,kahramanlık şiirleri filân yaz. Ama ille de roman diye tutturursan ve de bu romanı benim sildiğim yerleri çıkarıp atmadan yayınlarsan bırak kovuşturma -soruşturma falan filânı en azından okul yönetimi seni okuldan atar,öğrenimin yarıda kalır,yazık olur sana. Severim seni,böyle kötü hallere düşmeni istemem..."

"Ama hocam bu,klâsikle çağdaş arasında köprü oluşturacak bir romandı,siz köprü ayaklarını yıkmamı istiyorsunuz..."

"Bırak bu ayakları oğlum bırak bu ayakları!..Bunlar iyi ayak değil!.." Gelenek-göreneklere olan saygım roman sevgime,yazarlık saygınlığıma üstün geldiğinden öğretmenimin sözlerini de dinleyip gerekli makaslamaları yaptım romanımda...Son şeklini pek beğendi öğretmenim..Yalın,temiz,pürüzsüz bir roman olduğunu söyledi ve bana bu yolda başarılar dileyip sırtımı sıvazladı..Bu roman nedeniyle de aslında ilk karnede "üç" olacak kompozisyon notumu beş'e çıkaracağını söyledi!..

Ağabey bitti,sevgili bitti,edebiyat öğretmeni bitti. Kuşkusuz bu arada o güzelim romanın dörtte üçlük bölümü de heba olup gitti...Ancak esas denetim merkezine başvurmadık henüz.Kendisinden habersiz adım atamadığım,tuvalete gidemediğim babamın denetiminden geçmemiş bir romanın doğması,roman doğarken yazarının ölmesi demektir!Bir duyarsa kendisinden izin almadan roman yayınladığımı,kemiklerimi kırar,kırar da tutkalcılara satar vallahi...Eee ne yapsın,bizde usul bu,o da babasından böyle görmüş...

"Sayın babacığım size son romanımı sunuyorum.İster, romanı okuyunuz ister benim canıma okuyunuz...Ben ve romanım emrinizdeyiz..Bir bakın,bir inceleyin,klâsikle çağdaş arasında geçiş sağlamaya çalışan oğlunuzun hünerini görünüz,beğenmezseniz beni öldürünüz..."

"Tamam tamam koy şuraya..Boş zamanım olursa bakarım.."

Boş zamanım olursa demesi havası bizim pederin.Aslında dolu zamanı yok.Emekli zaten.Onun dolu dediği vaktinin çoğu gazetelerde pehlivan tefrikalarını okumakla,şifalı otlar kitabını incelemekle,mahalle kahvesinde emekli arkadaşlarıyla domino,tavla,prafa oynamakla geçiyor..Ama tüm bu anlamlı,yararlı ve yoğun işlerine karşın eksik olmasın benim romanıma da şöyle bir göz gezdirmiş...

"Olmamış bu oğlum olmamış" dedi."Böyle roman olmaz, ne heyecanlı bir güreş anlatılmış,ne emekli memur maaş göstergelerinden bahsedilmiş ne de şifalı otlar tasvir ve tarif olunmuş.Böyle boktan roman moman olmaz.Hem sonra benim anlamadığım bir yığın yeni kelime vardı,hepsini silip attım..."

"Ellerine sağlık babacığım,ne güzel olmuştur şimdi kimbilir..." "Oldu elbet oldu ya baban bir işe el atarda o iş güzel olmaz mı? Al hele de oku bakalım,ben de dinleyeyim.

Aldım roman taslağını,çizilmemiş harfleri sırasıyla yanyana getirip okudum babama.

"Zımtsşprzvaültüzzşısşt..."

HAYDİ HAYIRLISI BAKALIM...

Çok bozuldu çok.Bildiğiniz gibi değil vallahi.Ben bugüne değin türlü nedenlerden ötürü çok bozulan gördüm ama böylesi bozulmaya ilk kez tanık oldum.Hani solumak,soluk alıp-vermek için ağızdan ve burundan başka bir yer varmış da burundan solumayı olmayacak,olamayacak ve de olanaksız bir iş gibi görenlerin sık sık söylediği "Burnundan soluyor"diye bir söz vardır ya bu söz bile hafif kalır.. Bana kalırsa poposundan bile soluyordu,zira göğsü ile birlikte karnı da kalkıp kalkıp iniyor,ardı zart zart ediyordu bu iniş ve çıkışlarda...Bu denlisi de olmaz demeyin,oluyor işte,ben gözlerimle gördüm bu tür solumayı. Gözümüze mi sözünüze mi yâni?...

Yeterli mi bu denli giriş? Yetsin mi bu denli giriş bölümü? Yetiversin hadi...Yetiversin ki biz gelelim konuya,geçelim öyküye...Şimdi bu öyküyü okuyunca ağzı ve burnu dışında orasından(!) burasından soluyanlar olur mu olmaz mı bilemem ama olsa ne olur,olmasa ne olur? Ne demiş atalarımız; yarası olan gocunur...

Çat kapı..Bizim kıdemli bir şef abimiz yüksek orun'un ilgili genel müdür yardımcısının odasında...Oysa bu tür

yerlere önceden söz alarak,izin alarak girilir ama şef abimiz diken diken olmuş tüyleriyle,kıpkırmızı olmuş suratıyla,sinirden titreyen elleriyle dinler mi böyle kuralları? Dinlemez Allahıma...Sekreter "Hop mop"diyecek oldu ama abimiz o engeli de yardı geçti alimallah...

İçerde,koskocaman odada yüksek orunda oturan kişi bu tür girişlere pek alışık olmadığı için epey korktu,telâşlandı ama yine de bu durumunu belli etmemeye çalışarak:

"Buyrun oturun şöyle"

deyip yer gösterdi şef ebimize...

"Oturmayım oturmayım...Ben şimdi bu sinirle yalnızca ağzımdan-burnumdan solumuyorum,otururşam hava deliği(!) tıkanır..."

"Anlamadım beyefendi.."

"Anlamazsınız,zira siz ömrünüz boyunca oranızdan solumamışsınızdır!.."

"Bir sigara..."

"Hayır,iki sigara...Ancak keser benim sinirimi..."

"Buyrun işte paket burada dilediğiniz denli alın.."

"Bakın beyciğim...Ben dün akşam çok üzüldüm,çok bozuldum.."

"Neden acaba beyim?.."

Bildiğiniz gibi siz bundan bir süre önce bir bildiri yayınladınız.Dediniz ki o bildiride;kuruluşumuzun genel yemek salonlarına oniki yaşından küçükler giremez.."

"Evet..Bunu sizlerin rahatı için düşündük.Biliyorsunuz çoluk-çocuk salonlarda,masalar arasında koşuşuyor falan filân,büyükler de rahatsız oluyor..Bunu engelleyelim dedik.."

"Ben pek öyle düşünmüyorum ama bir an için bunun doğru olduğunu var sayalım ve çocuk getirilmemesinin doğru bir iş olacağını düşünelim.."

"Zaten biz de öyle düşündük.."

"İyi düşünmüşşünüz de,eksik düşünmüşünüz.Bizim çocuklara yasak olan yer Amerikalıların köpeklerine de yasak olmalıydı.."

"Anlamadım.."

"Anlamayacak birşey yok efendim..Buz gibi anladınız, bal gibi anladınız ya neyse...Ben bildirinize saygı duyup oraya yalnızca karımı alıp gittim...Ama şöyle ağız tadıyla keyifli keyifli yiyemedim yemeğimi.Zira yan masalarda oturan Amerikalı teknik uzmanların köpekleri ayaklarımıza dolandı durdu.Bu bize reva mı efendim? Aç desem aç değilmiş köpekler.

Garsonlara sordum.Bizden biraz önce sosis haşlama ile levrek buğulama yemişler,üstüne de kaymak almışlar,çilekli kaymak! Üstelik köpeklerin yediği şeylerin hesabı da genel müdürlük "izaz-ikram fonuna" işlenmiş...Yani biz kendi paramızla kendi çocuklarımıza iki kap yemek yediremiyeceğiz, gelecek Amerikan itleri bir bakıma bizim emeğimizle kazanılan paradan levrek buğulama yiyecekler.Bu olmaz efendim.Benim kendi ülkemde kendi işyerimde kendi yemek salonumda kendi çocuklarım üç-beş lokma yiyemiyecek de gelip Amerikan itleri beslenecek,bu benim onurumu incitti...Hadi diyelim ki teknik konularda dışa bağımlıyız falan-filân ama herhâlde Amerikan köpeklerine karşı bu konuda bir bağımlılığımız yok! Ben bu akşam aynı salona çocuklarımı da alıp gideceğim.Eğer garsonlar bana kapı yanındaki duyuru tahtasına iliştirilmiş sizin imzanızı taşıyan bildiriyi gösterirler de çocuklarımı içeriye almamaya kalkarlarsa önce o bildiriyi sonrada garsonların ağzını yırtarım.Ve de hele hele o Amerikan köpeklerinin içerde tıkındıklarını görürsem vallahi de tallahi de keserim o köpekleri kör bıçakla,bunu böylece bilin.Sizin ne olduğunuzu bilemem ama ben insanım ve benim insanlık onurum var...Bu onur uğruna da herşeyi göze almış bulunuyorum.Göze almayanın gözü çıksın anasını satîm..Belki de ben köpekleri kesersem sizde benim işyerimle ilişkimi kesersiniz,böylece kısasa kısas olur,hak yerini bulur! Ama unutmamanız gerekirki Sayın bayım,herşeye karşın kendi memurunuz Amerikan köpeğinden daha değerlidir..."

"Ondan kuşkunuz olmasın.Bakın size maaş veriyoruz,köpeklere ise böyle bir ödememiz yok!"

"Yaa..Vah vah...Üzüldüm doğrusu.Onlara da uygun birer

kadro açıverseydiniz canım n'olacak! Nasıl olsa onlar da yalamalık,sırnaşma filân gibi şeyleri iyi yapar,diş geçireceğini kestirdiği kişileri ısırmaya kalkar,oraya buraya sürtünmekten zevk alır,sahibine,pardon amirine göre ona buna havlar,hırlar...Kısacası zaman zaman köpekleşebilirler,açıverin birer kadro olsun bitsin!..."

"Bu konu sizi gerçekten duygulandırmış.Ben durumu Sayın genel müdürümüze açayım;bakalım o ne diyecek salonlara girmesi ya da girmemesi gereken çocuklar ve köpekler için...Ama umarım ki o bir karar veremese bile biz bu konuyu yönetim kurulumuzun ilk toplantısında halletmeş oluruz,siz hiç merak etmeyin.."

"Sağolun efendim..Yalnız bir de şu husus var.Kuruluşumuza ait araçların gerçek gereksinimlerde kullanılmasını,özel işlere verilmemesini isteyen bildiriler yürürlükte kaldıkça bu yeni dünyalı köpeklerin kuruluşumuzun uçağı ile İstanbul'lara,Ankara'lara veteriner kontrolüne ve köpek kuaförüne götürülüp getirilmesini de yasaklayıverseniz pek iyi olacak.Hani benden anımsatması.Arkadaşlar çok gıcık kapıyor da bu işe.."

"Olur kardeşim olur.Bunu da alırız gündeme.Oybirliğiyle(!)olmasa bile oy çokluğuyla sizin isteklerinize doğrultusunda bir karar çıkacağını sanıyorum.Hayırlısı diyelim şimdilik..."

"Hay hay efendim;inşallah...Hoşçakalın...Amerikalı köpeklere ve oy çokluğu oluşturanların dışında olumsuz oy kullanacak Sayın yönetim kurulu üyelerinede selamlarımızı iletiverin lütfen...Kuruluşumuzdaki insanlar adına, çıkacak kararları merakla bekliyoruz.Dileriz ki bir takım cavalacos ve rin tin tin dümenler dönmezde köpekcil değil insancıl kararlar çıkar..Haydi hayırlısı bakalım..."

BİR ÇEVİRİ İŞİ

"İşe adam değil adama iş"sözünün geçerli olduğu günlerdeydi.Torpil denen illet alabildiğine içizime girmişti. Torpil olmasın demiyorum,olsun ama birazcık uygunu birazcık insaflısı olsun!.

İşsizdim o sıralar.Bir tanıdık aracı oldu ve beni işsizlikten kurtardı.Gireceğim işe sınavla adam alıyorlardı.Bir fabrikada çevirmenlik olacaktı işim.Bizi İngilizceden sınava aldılar.Ben sınavdan çaktım diye çıktım.

Aaaah..O da ne? Sonuçlar açıklanınca bir de baktım ki kazanan benim.Bir ara içimden,yoksa sınava giren diğer elliüç kişi benden mi kötü yazdılar,diye düşündüm ama olamazdı bu,zira sınav öncesi sohbetinde içlerinden birkaçının iyi dil öğreten orta öğretim kuruluşlarından sonra fakülte ya da yüksekokulun İngilizce bölümünü bitirdiklerini öğrenmiştim.O zaman anladım ki bu torpil denen olgu çok güçlü bir şey,işte böyle dil bilmeyene bilenler arasından sınav kazandırır.Adamı bülbüller gibi İngilizce konuşturur...

Bir ara içimden "Be adam madem torpil oldun bana,şöyle ana dilimizle görebileceğim bir iş ayarlasan olmaz

mıydı?" deyip düşündüm ama sonra da "O büyük adam,bir bildiği vardır elbette"deyip güzel güzel işbaşı yaptım.

Fabrikada İngilizce bilen çevirmen olarak geçiniyoruz ya sabahları herkes bana "Günaydın" ya da "İyi sabahlar" yerine good morning diyor,ben de ağzımı yaya yaya kendimi gerçek bir İngilize benzeterek aynı kelimeyle karşılık veriyorum.

Fabrikadaki arkadaşlar çocuklarının İngilizce ev ödevlerini filan bana getirmeye başladılar."Yahu etmeyin, eylemeyin,ben İngilizce filan bilmem,bir halt karıştırdık daldık bu işe"deyip rezil olmayı göze alamadığım için getirilen ödevleri alıyordum ama o gün çok işim olduğunu belirtip ancak ertesi gün geri alabileceklerini söylüyordum.Akşam çıkınca da öğretmen lokâline uğrayıp İngilizce öğretmeni eski dostlardan birini yakaladığım zaman işi hallediveriyordum.Gerçi bazen öğretmen arkadaş "Yahu bu ödevi veren benim,senin elinde ne işi var"gibilerden bozuk atıyordu ama yine de vaziyeti idare ediyorduk.

Aslında fabrika müdürü benim sınavı nasıl kazandığımı bildiğinden olacak bana hiçbir iş vermiyordu.Bana ayrılan odanın kapısını kapatıp gazete,dergi okuyordum durmadan. Ama gelen-gidene karşı işi bozuntuya vermemek için bir yığın İngilizce dergi ve gazeteyle de dolduruyordum masamın üstünü ve kapı tıkladığı zaman hemen o yabancı gazetelerden birini kapıp onu okur gibi yapıyordum.

Temelli de akılsız olmadığımdan,yanımda birileri varken,önceden ezberlediğim birkaç İngilizce cümleyi evimin telefonunu çevirip hanıma söylüyordum.Sonunda benim söylediğim cümleleri dinleye dinleye hanım da ezberlemiş olacak ki,evde konukları varken o da bana telefon açıp aynı şeyleri söylüyordu.Koyunun olmadığı yerde keçiye Abdurrahman Çelebi derler hesabı karı-koca durumu idare edip gidiyorduk.

İşler fabrikanın müdürü değişinceye dek iyi gitti.O bizi idare ediyordu.Ne zaman ki yeni müdür geldi işler karıştı.Hele bir gün üstünde "Çok acele" uyarısıyla fabrikaya yeni "monte"edilecek bir makinenin İngilizce kata-

loğu Türkçe'ye çevrilmek üzere müdür tarafından bana gönderilince epey bozuldum,şaşkına döndüm.Bir an her şeyi olduğu gibi bırakıp fabrikadan tüymeyi düşündüm ama sonra,her şey olacağına varır,deyip sözlük yardımıyla katoloğu Türkçeye çevirmeye başladım.Çeviri işi sürerken müdür sekreteri de habire "Bitmedi mi?" diye soruyordu telefonla.Çeviri metnine göre makineyi hemen çalıştırıp denemek istiyorlarmış.

Sonunda çeviri işi bitti ama ben de bittim.Götürüp kendi elimle verdim müdüre.Müdür çeviri yazısını alır almaz atölyeler bölümüne gitti,ben de peşinden.Şöyle makineyi görebileceğim bir yere sindim.

Kablolar bağlandı,hortumlar eklendi,bir yerleri sıkıldı,yağlandıktan bir yerlere yağ koydular,kayışların gerginliklerini kontrol ettiler.Kuşkusuz tüm bunları benim çeviri metnine baka baka yapıyorlardı.Sıra geldi fişi takıp düğmeye basmaya.Fişi takacakları zaman biraz daha sindim,düğmeye basacakları zamanda iyice sindim,kayboldum oracıkta.

Büyük bir gürültü koptu,peşpeşe iki patlama sesi geldi.Saklandığım yerden kafamı göz hizasına dek çıkarıp makinenin bulunduğu yere baktım,üüüüh her yan duman içinde,duman içinden kaçan kaçana.

Kaçan kurtuluyor zira,uzaktan anlayabildiğim denlisiyle makine habire parça fırlatıyor sağa-sola.Umarım o anda olay yerine yetişen teknik emniyet ekibinden birinin aklına fişi çekmek geldi de gürültü kesildi,dumanlar dağıldı.

Meraklandım,gidip bakayım dedim şu makineye.Gittim ki ortada makine diye bir şey yok.Makinenin her bir parçası çevreye yayılmış.O arada müdürü gördüm,bu önemli değil ama önemlisi var;o da beni gördü...Fakat Allahı var kibar adammış,bana hiç kızmadı yalnızca gülümseyerek:

"Bu hain makine sizi mahvetti,körolasıca makine sizi işinizden etti,size yeni işinizde başarılar dilerim"dedi.

Ben bugüne değin kovulmanın böylesine nazik olanına rastlamamıştım.Müdür bey yerden göğe dek değil,yerden gö-

ğe sonra bir de gökten yere değin haklıydı.O gün bugündür ne torpil arıyorum ne de yapamayacağım işe balıklama dalıyorum.Ama bizi halâ İngilizce biliyor sananlar olabilir düşüncesiyle eski tarihli bir İngiliz gazetesini görünür biçimde cebimde gezdiriyorum...

NEREDEN NEREYE...

Bu öykü parasız,pulsuz vede çulsuz Ahmet'in nasıl paralı,pullu ve çullu oluşunu anlatır.Hani bazı film,roman ya da öykülerin başında"olaylar ve kişiler gerçek değildir" diye bir uyarıda bulunulur ya ben böyle birşeyde söyleyemeyeceğim zira öyküyü bana anlatan arkadaş bazen doğru konuşur bazen de yalan yanlış...Şu sıralarda da yalancı tanıklıktan cezaevinde zaten...Doğruysa onun doğrucusuyuz yalansa onun yalancısı...

Dilerseniz ufaktan ufaktan girelim öyküye ha ne dersiniz?Hadi bakalım şöyle bir güzel soluklanın,yakın birde sigara kurulun koltuğunuza..Birde viski ya da kanyak mı verelim?Yooo o denli de değil artık,büyük ressamların sergisinde kokteyl vermiyoruz,altı-üstü bir öykü okuyacaksınız,öykücünün şatafatı da bir dostluk sigarasından öteye geçmez...Başlıyoruz efendim...

●●●●●

Pulsuz vede çulsuz Ahmet işçilikten emekli olupta koca İstanbul'da emekli maaşının yetersiz kaldığını görünce bir iş tutmak istedi..Bir köfteci arabası edindi.Sirke-

ci'de kendince uygun bir yer,bir köşe buldu.İlkin ses eden-meden olmadı.Güzel güzel köftecilik yapıyor temiz temiz para kazanıyordu.Sonra sonra işler başlangıçta olduğu denli tatlı gitmedi.İlk istek o sokağın çöpçüsünden geldi.

"Arkadaş sen bana bundan böyle hergün belirli bir para vereceksin ayrıcada yarım ekmek oniki köfte isterim yoksa barınamazsın buralarda..."

"Nedenmiş o?..."

"Ben buranın çöpçüsüyüm.Senin arabanın yanında köfte yiyenler kağıt-mağıt atıyor,kirleniyor buralar,belimiz ağrıya ağrıya biz temizliyoruz senin pisliklerini..."

"İyi ama çöpçü kardeş bak şu ilerdeki kocaman lokantanın arka kapısının önü çöp bidonlarıyla,bidonların yanıda taşan çöplerle,artıklarla dolu,oradan şikâyetin yok mu? Onlar sana bir tas çorba veriyormukide gelip benden avanta istiyorsun?..."

"Bizim gücümüz oranın sahibine yetmez.."

"Gücü yeten yetene değilmi? Peki peki gel hergün,ne istersen vereyim..."

●●●●●

"Ülen teres sen bu arabayı buraya koyarken bizden izin aldın mı ha?..."

"Yooooo..Ne izni?Siz kimsiniz?..."

"Biz buranın kabadayısıyız az buçuk...İki üç gündür hasta yattık,dolaşamadık buraları,o arada pat gelip konmuşun buraya...İşgaliye vereceksin.Yoksa barındırmam seni buralarda.Hadi bakalım ilk gün gelirinin bir bölümünü zula ette kardeş geçinmenin başlangıcını yapalım.Ayrıca ver bakalım şurdan çeyrek ekmek altı köfte de anlayalım ne menem bir köftecisin..."

"Vermezsem ne olur?"

Kabadayı iri taneli, otuzüçlük tesbihini çabuk ve kıvrak parmak hareketleriyle şıkırdatırken ağzını hafif-

ten yamultup iki kelimecik konuştu yalnızca.

"Ayıp olur.."

Pulsuz ve çulsuz Ahmet çaresiz bu kabadayı ilede "mukavele" yaptı.Bir mukavele ki tüm hükümleri kendi aleyhine..

●●●●●

"Hoşgeldin arkadaş.."

"Hoşbuldum.Sağolasın,sağlıklı olasın.."

"Sağlık dediğin parayla pulla.."

"Öyledir elbet.."

"Öyledirde neden göndermezsin bizim günlüğümüzü ha?.. Neden akıl edipte elin değdiğinde ekmek içi köfte hazırlayıp getirmezsin fakire?.."

"Sen kimsin be arkadaş önce onu de bakalım hele.."

"Ben,hemen şu ötedeki dolmuş durağının kâhyasıyım.."

"Eeee?.."

"E..si şu.Ya avantamı vereceksin ya da yarından tezi yok buradan tüyeceksin.."

"Olur be yaparız birşeyler..Her akşam gel yanımada verelim sanada uygun bir hakediş.."

"Bıktık be sefin dumanından,kokundan..Bu iş bedavaya [illegible]mez.Biz şurada sekiz-on dükkanız irili ufaklı.. Bize hergün öğle ve akşamları şöyle bolca bolca köfte,ciğer,böbrek,sucuk mucuk getirmezsen attırırız seni bu sokaktan.Haberin ola.Söylemedi deme,uyarmadı deme..Biz kalleşliği ve habersiz iş yapmayı sevmeyiz. Bak sana erkekçe-mertçe gelip söyledik.."

"Hay sizin erkekliğinize mertliğinize kurban olsunlar.Cümleniz bir oldunuz hem paramı hem köftelerimi hemde beni yemek istiyorsunuz.Bu mu erkeklik bu mu mertlik ha?.."

"Ses sevmeyiz.Dediğimizi yap.Yoksa senin için kötü olur."

"Oldu beyim oldu,yine sizin dediğiniz oldu.Emirleriniz başüstüne..."

●●●●●

Pulsuz ve çulsuz Ahmet ona ver buna ver onu gör bunu gör derken para kazanayım diye giriştiği bu işin kendisini iyice çıkmaza soktuğunu sezinledi...

Bir sabah geldi yine arabasının başına soğan kesmeye hazırlanırken birileri peydahlandı yanında.

"Arkadaş biz.."

"Evet siz..Kısa kesin ne istersiniz?"

"Avantamızı elbet.."

İşte olanlar oldu.Ahmet soğan bıçağını iyice bir kavrayıp son gelenlerin üstüne bir saldırdıki sormayın..İkisine de ufaktan ufaktan ucundan ucundan değdiriverdi bıçağı.Adamlar kurşun yemiş köpek gibi bir kaçıyorlardıki sormayın...

Ahmet'se gözü dönmüş biçimde arkalarından bağırıyordu.

"Ulan sizin ananızı avradınızı,soyunuzu sülâleliniz.. Köpek herifler sizi,yettiniz canıma be..Ben çalışayım siz yiyin ha..Sizi o....pu çocukları sizi.Ben sizin alayınızın canına okumazsam adam değilim..."

O hızla dolmuş kâhyasına gitti.Aldı adamı ayaklarının altına,verdi yumruğu bastı tekmeyi.Zor aldılar durak şöforleri kâhyalarını köftecinin elinden.Ağzını burnunu dağıttı Ahmet kâhyanın...

O sırada elinde iri taneli tespihi ile oraların kabadayısı göründü.

"Ne oluyor bakiim buralarda" diye nara atar biçimde bağırınca Ahmet üç adım öteden aynı sertlikle bağırdı.

"Ananın örekesi oluyor puşt pezevenk..Şimdi seninde belledim anamı.Gel bakalımda al paranı al köfte ekmeğini büzüğün sıkıyorsa.Sizin erkekliğiniz,külhanlığınız,kabadayılığınız lâfta.."

Baktıki kabadayı gelemiyor o gitti üstüne elinde bıçağıyla..Aldı elinden tespihini,elindeki bıçakla kesti tespihin ipini,aldı tanelerini soktu kabadayının ağzına.

Sonra ensesinden tutup ters yöne çevirdi onu,bastı kıçına tekmeyi..

"Hastir git şimdi buradan,ardınada bakayım deme..

Dönüp tek kelime etme.Yoksa senin o ağzını enlemesine ense kökünе kadar ayırır,yinede hırsımı alamazsam ensenden kıçına kadar yırtarım ulan bu bıçakla..Yürü git hadi eşşoğlusu.."

Ahmet'in istimi üzerindeyken birde çöpcü ilişmezmi gözüne..Gitti yapıştı yakasına.Birkaç tokat patlattı suratına.

"Benim çöplerim batıyordu dimi sana.Gücü yeten yeteneydi dimi..Ben sana gösteririm temizlik nasıl yapılırmış.Yat ulan ayaklarımın dibine.Yala ulan papuçlarımı.Yala yoksa saplarım bu bıçağı ciğerlerine..."

Ahmet çöpcüyle de gördü hesabını.Sıra dükkâncılardaydı..Hani şu köfte dumanından,kokudan bıkan sekiz-on dükkancıda.Tek tek dolaştı onları.Hepsinede kelimesi kelimesine aynı şeyleri söyledi..

"Ulan bana bakın.Beni garip belleyip anamı ağlattınız.Şimdi sıra bende.Biliyorum ben yaptığımı,bıçak çekip adam kovaladım.Kahyayı dövdüm,kabadayının canına okudum,çöpcüyü köle ettim.Bunlar suç..Gidip teslim olacağım.Cezamıda çekeceğim.Ama sizinde çekeceğiniz var..Üç oğlan var bende..Hah işte bunların en büyüğü hergün gelip avantamızı alacak sizden.Çöpcüdende alacak,kahyadanda alacak,kabadayıdanda alacak..Eğer birgün aksatırsanız hapisten çıktığımda sizi dilim dilim doğramazsam adiyim,sizi o...pu çocukları sizi,hadi bakalım siz mi yaman ben mi?.."

●●●●●

O içerdeyken büyük oğlu hergün gidip alacaklarını "tahsil".ediyordu güzel güzel..Artan hayat pahalılığına paralel olarak Ahmet'in cezaevinden doğru yaptığı zamlara da ses çıkaramıyorlardı.

Ahmet cezasını çekti çıktı.Şimdi yine uğruyor hergün

oğluyla ve adamlarıyla birlikte o dükkanlara.Ne köftecilik yapıyor ne de başka bir iş,topladığı paralarla güzel güzel geçinip gidiyor..Evinide gecekondu bölgesinden Nikahtaşına nakletti.Eh bilirsinizki İstanbulun bu semtlerinde de ancak paralılar,pullular çullular oturur..

Ahmet yaptığı işlerden ötürü sık sık hapise girdiğinden pek uzun süreli oturamıyor evinde ama onun bundan pek şikayeti yok..

GÜÇLÜ BİR BELLEK!..

"Akraba'nın akrabaya ettiğini kimse kimseye etmez" derler ama bizim doktor İlhan,İbrahim ağabeyimizin akarabası olmadığı hâlde ona etmediğini bırakmaz.Günlük yaşantısında bir hayli sakin olan doktor briç oyununda İbrahim ağabey ile aynı masaya düştümü huy değiştirir..Doktor gider yerine hasta gelir,çünkü İbrahim ağabey onu briç konuşmasıyla(deklâre) ve oyunuyla hasta eder...Hep doktor bize bakacak değilya,biz de oyun masasında ona bakarız, onu tedavi ederiz.O bize şurup veriyorya biz ona bira ısmarlarız,o bize pastil veriyorya biz de ona sigara veririz sakinleşsin yatışsın diye..Aslında bizimki tedavi hekimliği,asıl olan koruyucu hekimliktir,iyi koruyucu hekimlik yapabilmek ise İbrahim beyi doktorun masasına oturtmamaktır..Ama sıkıysa oturtma bakalım..Zat-ı muhteremleri hakiki hekimleri bile dinlemiyor da bizi mi dinleyecek? Asla,asla dinlemez...Diyeceksiniz ki o zaman doktor onunla aynı masaya oturmasın..Aslında oturmayacak ama etrafın,izleyicilerin yoğun istek ve baskısına dayanamayıp oturuyor işte...

İbrahim ağabeyimiz zaten genelinde dalgın bir adam,

çok kolay ve çok çabuk unutan bir tip;briçtede çıkan kağıtları unutuyor,koz saymayı unutuyor ve hâtta hangi koz'un kaçına oynandığını unutuyor...Genel unutkanlık demiştik değilmi? İşte örnekler size...Ve de inanınızki en küçük bir abartma yok bu olayda...

Günlerden bir gün İbrahim ağabeyimiz bir yerlere gidecek...Evinin önündeki arabaya binip sabah vakitlice çıkıyor yola Ereğli'den...Açıyor arabanın teybini dinleye dinleye güzel güzel geçip gidiyor kilometreleri..Yolda bir mola verip yorgunluk çayı içmek istiyor canı...İsterya..Gerede'yi hemen biraz geçince Ereğli-Anraka otobüslerinin her seferinde çay molası verdikleri Esentepe çayevi vardır.Çekiyor arabayı çayevi'nin önüne..İki demli çay, bir sigara..Oooohh...Keyifler iyi...Bir de, en dikkatli maliye müfettişlerinden çok çok daha uyanık görevlilerin yirmi lira almadan insanı işetmedikleri tuvalete uğrayım diyor;uğruyorda...İşini ve çişini bitirip oradan çıkınca çayevi'nin hoparlöründen ağıt yakar gibi hüzünle karışık, kıvrak bir türkü söyler gibi neşeyle karışık,yayılmış, yayvanlaştırılmış kelimeler zincirinin oluşturduğu uyarıyı duyuyor.

"Sayın yolcularımız Ankara-Ereğli seferini yapmakta olan otobüsünüz kalkmak üzeredir.Lütfen yerlerinizi alınız.Size ve kaptan şoförünüze hayırlı yolculuklar, işlerinizde başarılar dileriz.Yolunuz açık olsun.."

Bu duyuru sonrası İbrahim ağabey pat otobüsün içine atıyor kendini..Boş koltuklardan birine oturuyor güzel güzel..Hemen biraz sonra şöför yardımcısı tepesinde bitiyor...

"Esentepe'den yeni binenler,ücretler lütfen..." İbrahim bey hiç oralı değil,yanındaki yolcudan aldığı gazeteyi okuyor...Yardımcı bırakır mı yeni binen yolcunun yakasını,yardımcılar da para alımı konusunda tuvalet görevlilerinden farklı değillerdir haa!..

"Evet beyler,Esentepe'den yeni binenler dedik herhâlde dimi ya?..." İbrahim beyimiz bu sırada gazetenin magazin-mizah bölümünde okuduğu dalgınlıkla ilişkin bir

fıkraya gülüyordu kah kah kih kih...Allah bilirya içinden de "yahu şu hayatta ammada dalgın insanlar var"diye geçirmiştir!..

Sözlü uyarıları yeterli olmayınca yardımcı,İbrahim beyin omzuna dokunuyor hafiften.

"Ücretiniz beyabi.."

İbrahim bey abimiz bozuluyor bi işe,çok bozuluyor hemde!..

"Kardeşim insan kendi arabasıyla Ankara'ya giderkendemi ücret verecek?.." Yardımcı epey sert bir delikanlı, dalgınlık malgınlık dinlediği yok.

"Bak bey abi bu otobüs senin değil bir,Ankara'ya değil Ereğli'ye gidiyor iki..İtirazın var ise inersin üç..."

İbrahim bey özel bir otomobille Ankara'ya gitmekte olduğunu belirtir şekilde diklenecek yardımcıya ama,şöyle bir çevresine bakınıp mırıldanıyor.

"Bu adam haklı galiba yahu,otomobil 30-35 kişi almaz!.."

...Ve iniyor otobüsten..Bekliyor bir süre yolda,sonra Ankara yönüne gidecek bir otobüse biniyor..Şöförün hemen yanındaki açılır-kapanır koltuğa oturtuyorlar onu başka boş yer olmadığı için..Yakıyor bir sigara..Başlıyor hemen önündeki otobüs radyosunu karıştırmaya..O istasyon senin bu istasyon benim derken Klâsik Batı Müzikli bir noktada karar kılıyor.Yerler mi beyim,dinlerler mi beyim?Şöför şöyle bir sağına bakıp bozuk atıyor.

"Kapat şu zımbırtıyıda teybe bir arabesk kaseti itele bakalım.." İbrahim ağabey çok haklı ama çok haklı olarak (!) bozuluyor.

"Kendi arabam değil mi birader,ister klâsik çalarım ister arabesk.." Şöför anlar mı böyle dalga dümeni?

"Bu jet'in(!) ruhsatı senin üstüne mi babalık?.."Aman yarabbim bu ne kabalık! Kocca İbrahim ağabey ile böyle konuşulur mu hiç? Elin oğlu işte,ne diyeceksin,durum anlaşılınca adam adam otobüsten inecèksin.İniyor efendim.. İniyor ama taa Kızılcahamam'da,yâni Esentepe'yi epey geç-

tikten sonra..İniyor ve bu kezde Gerede yönüne giden bir otobüse biniyor.Biner binmez de şöför yardımcısını sıkı sıkı uyarıyor kendisini Esentepe'de indirmesi için..Ayrıcada ekliyor yine bir pürüz çıkmasın diye..

"Bak kardeşim bu otobüs benim değil sizindir! Bunu bilesiniz ha!" Yardımcı kibar çocuk Allah için...

"Hayır efendim,otobüs bizim değil sizindir,ve de herzaman ve bilhassa siz sayın yolcularımızın emrindedir."

Haydi al bakalım n'olacka şimdi? Bu otobüs kimin? Karıştıracak yine vaziyetleri İbrahim bey..

"Yok yok.."Diyor yardımcıya,isterseniz ruhsatına bakın arabanın,katiyen benim değil.."

"Teveccühünüz efendim bilâkis.." Diyor yardımcı ve onu uygun bir yere oturtuyor.Oturturkende ekliyor.

"Ömür biter yol bitmez,en büyük Fenerbahçe başka büyük yok abicim!.." Var mı bu kez geçip gitmek Esentepeyi? Yok evvelallah...Tam yerinde indirdi bu kez onu yardımcı...Arkasından bağırmayıda savsamadı...

"Arabamız bilâkis sizindir abicim.."

İbrahim bey geldi arabanın başına..O da ne? Sırtında pardesüsü yok..Arabanın anahtarlarıda pardesünün cebindeyi..Kimbilir nerelerde unuttu? Pekte unutkan değildir ya oldu işte bir kez...Ereğli'ye giden otobüstemi,Ankara'ya giden otobüste mi,yoksa son olarak binip-indiği otobüste mi unuttu pardesüyü bilinmez!..Neyseki çayevinde çay içmek için oturduğu sandalyenin arkasında unutmuş! Oranın garsonu tanıdı kendisinide getirip verdi pardesüyü..Pardesüyü verdi ama az önce ödenmesi unutulan çay paralarını da aldı ondan...Sevineceğine kızdı İbrahim bey abimiz garsona.

"Sen benimle dalga mı geçiyorsun? Bu pardesü benim değil!.."

sonra aldı eline pardesüyü,evire çevire bakarken mırıldandı kendi kendine.

"Benim olmasına benim değil ama, hiç yabancıda değil..

Tanıyorum ben bu pardesüyü bir yerlerden,belkide bizim askıyeri'nden!.." Evet,yanılmamıştı..Pardesü aynı evi ortaklaşa kullandıkları arkadaşınındı..Aldı pardesünün cebinden arabanın anahtarlarını,bindi arabaya,çevirdi direksiyonu Ankara'ya...

Tüm bunları bana bizzat kendisi anlattı İbrahim ağabeyimiz..Ama eksik anlatmış! Gerisini sonradan ev arkadaşı tamamladı...

İbrahim bey kendi arabası diye evin önünde arkadaşının arabasına binmiş.Üstelik o gün kızının yaş gününde bulunmak için -Ankara'ya değil- İstanbul'a gitmesi gerekiyormuş..Ve de üstelik kızının doğum günü geçen ay'mış ve çoktan gelip geçmiş...

Biz işe başka birşeyler anlatmak için başlamıştık ama daldık işte...İnanın esas konuyu unuttum gitti...Dalgınlık ve unutkanlık İbrahim Ağabeyimizden bize de mi bulaşıyor nedir?

İbrahim ağabeyimiz şu sıralar siyasete atılmak üzereymiş...Hemen hemen bütün partiler onu kendi saflarına katmak istiyorlarmış..Böyle unutkan adam verdiği sözüde unutur nasıl olsa,bu nedenle onu miting alanlarında bol bol konuşturup halka vaatlerde bulunduruz sonrada bakan bile yaparız diyesiymiş liderlerden biri..

Haydi hayırlısı bakalım!..

İŞE BAK SEN.

Neymiş efendim,bizim hanım çalışacakmış..Bunca yüksek öğrenimi boşuna yapmamışmış,çalışıp aile bütçesine katkıda bulunacakmış...Boş oturan,hazır yiyen,aile içinde asalak bir tip olmak istemiyormuş...

Aslında ben hanımın çalışmasını pek istemiyordum ama sonunda ısrarlara dayanamayıp "eh olsun bakalım" demek zorunda kaldım."Olur" demesen daha çooook vıdı vıdı dinlemek zorunda kalacaktım...

Bizde işe girmek zaten çok kolay! Gidip bir dilekçe vereceksin,pat hemen ertesi gün işbaşı!..Bizim hanımın işi de öyle oldu,dilekçeyi verişinin hemen ertesinde işbaşı yaptı..Ertesi dediysek ertesi yıl demek istedik elbet!Ve o bir yıllık süre içinde işe girebilmesi için başvurmadık kapı bırakmadık.İşe gireceği şirketin genel müdürüne onun hatırlı dostlarından kartvizitler getirdik, kendisini iyi tanıyanlara telefonlar ettirdik...Genel müdür kibar adammış elhak..Bizim için ricacı olanların tümüne "elbette efendim,hemen hallederiz,mademki araya siz girdiniz bu iş olur.." gibilerden sözler etmiş..Sonunda sözünde durdu,bir yıl sonra bizim hanım onaltıbin lira net maaşla işbaşı yaptı..

Çok sevindi hanım bu işe..Artık boş oturmayacak hazır yemeyecek ve aile içinde asalak bir tip olmayacaktı..Aile bütçesine katkıda bulunacaktı..Mutluydu.Nasıl mutlu olmasın ki? Tüketici olmaktan kurtuluyor,üretici oluyordu!İşe girişinin ilk haftasında çalışmayan arkadaşlarına "ay şekerim,çalışmak çok güzel birşey.Sizde çalışın vallahi.Çok iyi oluyor.Hem de elimiz ferahladı ayol..Şimdi bir yerine iki alıyoruz herşeyi.Hiç düşünmeden sizde bir iş ayarlayın kendinize" gibilerden öğütler vermeye bile başladı. Keyfine diyecek yoktu..Eskiden bazı şeyleri satınalamazken bundan sonra alabilecek olmanın rahatlığını yaşıyordu!..İleriye dönük bol harcamalı plânlar yapıyordu kendi kendine..Mikro ekonomiden makro ekonomiye geçişin doyumsuz tadıyla çoştukca çoşuyor,neş'elendikce neş'eleniyordu..Benim de ailenin tek gelir kaynağı olmaktan kaynaklanan havam biraz biraz azalıyordu hanımın tavırları karşısında! Artık o da kazanıyordu..Bazı istekleri için "hayır"diyecek olsam,"o zaman bende kendi paramla alırım" diye kestirip atıyordu lafı..Ekonomik özgürlüğüne(!) kavuşmuş olması onu büyük bir tutsaklıktan kurtarmıştı sanki de şimdi özgürce yaşayabilmenin tadını çıkarıyordu.

Bu durum iki ay sürdü.Havasından,afrasından tafrasından hanımın yanına varılmıyordu.Bende nasıl olsa herşeyi anlarda çalışmayı bırakacağını ha bugün ha yarın söyler diye hiç sesimi çıkarmıyordum..Üçüncü ay sonunda da onaltı tane binliği alıp geldi eve.Sanki milyonlar kazanmış havalarda paraları masanın üstüne atarken "para bunlar beyim para"deyince tepem attı.

"Bak hanım,üç aydır attığın havalar yetti.Senin dünyadan haberin yok.Sanıyorsun ki çalışıp maaş almaya başlayınca feraha erdik,refaha kavuştuk.Oysa durum hiçte bildiğin gibi değil.."

"Aaaa...Nedenmiş o?Senin kazandığın parada bizimki çakıl taşımı yani?..."

"Aslını soracak olursan ondanda beter be hanım.Oturda hanım-hanımcık dinle bakalım beni.Ben sana herşeyi olduğu gibi anlatayımda sen ister inan ister inanma,

ister kan ister kanma.Al eline kalemi yaz başımıza geleni bakalım.."
"Oldu.Hadi bakalım söyle ne söyleyeceksen.."
"Bak hanım,sen çalışmaya başlayınca "yuva"ya verdiğimiz çocuk için kaç lira ödüyoruz?"
"Altıbin."
"Yaz bakalım bir kenara şu altıbini.Bebeğe bakması için eve aldığımız bakıcı kıza ne veriyordun ayda?"
"Sekizbin lira.."
"Koy bunuda altıbinin altına..Senin işyerine giderken dolmuşlara verdiğin günlük parayı toplasan ayda üçbin lirada o ediyor mu?"
"Eh işte o denli tutuyor elbet.."
"Yaz bakalım o zaman oraya üçbin daha."
"Aaaa!Üç,altı,yedi...Onaltıbin etti.Benim maaş gitti..."
"Sen öyle zannet..Yalnızca o gitse iyi üstüne üstlük benim paralardan da gitti.Dinle bak dinle.Çocuğu sabah evden alıp yuva'ya götüren minibüse ayda ikibin lira veriyorduk dimi?"
"Hı.."
"Hı yaaa...Kaydet bakalım ikibin daha.."
"İyi ama maaşıma zam yapacaklarını söylediler bana.O zaman denkleşir hesaplar.."
"Yav hanım senin-benim maaşıma zam gelince piyasa yerinde mi duracak sanıyorsun? Gelir bir olursa gider iki olur..Sen geç bunları geç hele..Ayrıca görünmeyen giderleri de düşündün mü hiç?"
"Ne gibi yani?"
"Şu gibi yani..Bakıcı kız kahvaltıyı bizde ediyormu? Ediyor..Öğle yemeğini bizde yiyor mu?Yiyor..Eh yediklerini kendi evinden getirmediğine göre yağlar,peynirler,reçeller,meyvalar,sebzeler,etler bizden gidiyor.Bu nedenle bazı gıda maddelerini daha fazla almamız gerekiyor mu?Gerekiyooor..Koy bakalım bunun içinde en azından üçbin.."
"Gerçekten benim çalışmamın hiç yararı olmadı dese-

sene.."
"Diyemem..Diyemem çünkü yararı bir yana zararı oldu. Sen çalışmaya başlamadan önce yeterli olan paramız çalışmaya başlamandan sonra yetmez oldu.Yeminle söylüyorum oradan buradan borç almak zorunda bile kalıyordum sün üç aydır! Üstelik daha bitmedi söyleyeceklerim.Bizim uyanık bakıcı kız biz evde yokken telefonla otomatik olarak başka kentlerdeki hısım-akrabasıyla da görüşmeler yapmış herhalde..Bir yığın para da oraya gitti mi? Gitti elbet,PTT babamızın oğlu değil ya şak diye kesiyor parayı.Üstelik biz yokken bakıcı kızın sürekli dinlendiğini sandığım radyo'nun harcadığı elektrik içinde faturaya bir miktar daha para ekleniyor mu? Ekleniyor elbet..Sayaç yazdıkca elektrik faturamız kabarıyor kuşkusuz.Diyeceksin ki "ben evde otururken radyo dinlemiyormuyum?" Dinliyordun elbet ama bu denli değil umarım..Neyse bu denli farkı hesaba katmasakta olur.."
"Tüh be ben birkaç aydır boşuna çalışıyormuşum meğer..Birde sabahları erken erken kalkıyordum.Yuvaya gidecek diyede oğlancığıda uykusunu almadan uyandırıyordum.Bebeğimizde el kızının eline kalıyordu.Nasıl bakıyordu kimbilir? Bunlardan maddi olanlarin yanında çok daha büyük miktarlarla bile ölçülmeyecek manevi kayıplarımız.Bizimki Nasreddin Hoca hesabı dostlar alışverişte görsün gibi birşey olmuş desene.."
"Öyle olmuş be hanım ama n'apalım..Zararın neresinden dönersek kârdır.Sen ne düşünüyorsun?
"Aslında bu durumda benim değilde başkalarının(!) düşünmesi gereken çok şey var ama elbet bende birşey düşünüyorum.Yine ondan-bundan kartvizit getirmek gerekir mi?Şuna-buna telefonlar ettirecek miyiz?
"Niçin soruyorsun ki?"
"İstifa edeceğim de.."
"Yok hanım yok..Bizim iş yaşamımızda,çalışma düzenimizde o denli baskı yoktur! Gideceğim diyene kapılar ardına dek açıktır.İşe girişte sımsıkı kapalı duran

kapılar çıkan için otomatiktir! Seni görür görmez şak diye açılıverir...İstifa ettin yâni şu anda...Artık evnin hanımı oldun.Hem de zararın neresinden dönersen kârdır dimi ya? Kutlarım seni,ekonomik önlem dediğin böyle olur işte...

VERGİ LEVHASININ YANI BOŞ...

İlçelerimizden birinde orta karar bir memur olarak çalışıyorum ben...Amin...Ne amini mi? Allah kolaylık versin dediniz sandım da!

Resmi görevli olarak,fakülteyi bitirdiğim kente gittiğimde,hazır gelmişken diplomamı da alıvereyim bari diye düşündüm.Diyeceksinizki diplomanı ne diye okulunu bitirdiğinde almadın.Ne yani,verdilerde almadık mı? Vermedikleri için alamadık.Diploma dediğin zımbırtı öyle kolay kolay hazırlanmıyor..İmza,damga,mühür için kürsü profösörüne gidiyor,dekana gidiyor,rektöre gidiyor,Milli Eğitim Bakanına gidiyor.Bu git-gel işleride epey zaman alıyor..

Ne ki fakülte bitirenlere şansları iyi gidipte herhangibir iş ayarladıklarında durumlarını kanıtlayabilsinler diye "çıkma" veriyorlar..Bu çıkma öyle bol imzalı olmadığından öğrenci işleri bürosunca hemen verilebiliyor.. Hepiniz gayet iyi bilirsinizki çıkma aslında hamamdan çıkarken kullanılan havlu ve silecek takımıdır.Yâni bir terleme,bir temizlik sonrası verilir.Fakülteyi de bitirmek için epey terledikten ve dersleri temizledikten sonra "çıkma" almaya hak kazanılıyor demekki!..İşlevi bakımın-

dan da diplomadan pek farkı yok sayılır,işe girişimde dip loma yerine geçti,kimse gık edemedi..Ama olsun,diploma diplomadır,çıkma duvara asılmaz ama diploma asılır dimi ya? Eh işte bende yalnızca duvara asmak için diplomamı alayım istedim.

Gittim fakülteye,on dakika içinde aldım.Koydum bont tipi çantama.İşlerimide bitirdiğimden garaja gidip bir otobüse atlayıp ilçemize döneyim dedim...

Aylık gelirleri pek fazla olmayan memurlar işporta mallarına bayılırlar,ne olsa ucuz elbet..Ben de memurum ya ben de bayıldım garaj yolunda kocaman bir bavul içinde satılan işporta işi ucuz çoraplara..Kendime,hanıma,çocuklara üçer-beşer aldım...Delindikce atıp yenisini giyeriz. Eskidenmiş o "tahtayumurta" yardımıyla yamanıp yamanıp giyilen çoraplar..Şimdi delindimi at gitsin babasının canına..N'apalım kalkınma tabandan başlar,çoraplarda tabana en yakın şeyler dimi ama!..

Çorapları da koydum bond çantama.Bond çanta dediğim öyle yüksek bürokratların,işadamlarının kullandıkları hakiki deriden,fıyakalı,cafcaflı,şifre kilitli filân birşey değil ha..Yapay deriden yapılma kilidi tutmaz basit bir çanta işte...Garaj kahvesinin önünde pat dedi açıldı kapağı.Haydiiiii tüm çoraplar serildi yere.Ben acel-tacel toplamaya,toparlamaya uğraşırken tepemde bir belediye zabıtası..Kızgın,sinirli,sert ve çok ciddi bir tip...

"Tamam,yakaladım,seni gidi işportacı seni..Sen bu kentte işportacılığın yasak olduğunu bilmiyor musun? Buraya tezgâh kurup çorap satacaksın ha,uyanık seni."

"Yahu ne işportacılığı be kardeşim,ucuz buldum,çoluk-çocuğa bolca tarafından çorap aldım,hepsi bu.."

"Heh,heh..Sen onu babana anlat.."

Aklıma çantanın gözündeki diplomam geldi..Onu gösterirsem belkide benim işportacı olmadığımı anlarda çeker gider,belâ olmaz başıma diye düşündüm,düşünmenin ötesinde güvendimde biraz diplomama.

"Bak beyim ben fakülte bitirmiş adamım,işte diploma.. Üniversite bitiren adam çorap satarmı?.."

"Pöh..Bunu da anana anlat..Biz her Allahın günü simit satan bir kaç üniversite mezunu yakalıyoruz.."

"Ulan teres,anayı-babayı karıştırma işin içine,geçiririm çantayı kafana..Ne lâf anlamaz adamsın sen be.. Ne yâni belediye üniformasını giydim diye kendini buraların kralı mı sanıyorsun.Kafandaki şapkayı taç mı belledin? Bok herif sende..Bırakta gidelim yolumuza..."

"Resmi görevliye hakaret ha?.."

"Hastir ulan inek.Siz vatandaşa aklınıza estiği an hakaret ederken hiçbirşey yok,biz iki çift haklı söz söyledik mi olanca eziyet bize dimi?.."

Biz belediye zabıtasıyla tam birbirimize girecekken gömlek cebinin üstündeki küçük sarı plâkasında "Garaj hamalı no: 17" yazan gençten biri belirdi yanımızda,aramıza girip ayırmak istedi bizi.

"Beyler ayıp oluyor,bırakın kavgayı.."

Sinirliyimya,burnumdan soluyorumya ona da giydirdim lâfı.

"Sen sus ulan hamal herif.."

Hamal yinede ayırmayı başardı bizi.Sonra da sakin sakin konuştu.

"Peki sustum,susayım ama ben bu tartışmanın eğitim sistemimizin aksaklığından ve bunun uzantısı olarak beliren sosyo-ekonomik düzensizlikten çıktığını bal gibide biliyorum.Bu konuda az gelişmiş ülkeler üzerine araştırma yapan çağdaş bilim adamları der ki..."

"Hoppalaaaa...Yav beyim sen neyin nesisin? Bu lâfları ben etsem neyse,ben fakülte mezunuyum çünkü.Ama sen.. Sen hamal değil misin?"

Acı acı gülerek konuştu.

"Evet,evet ama üniversite mezunu bir hamal!.."

"Sahimi be arkadaş?.."

"İnanmazsan şu kahvenin,garaj kahvesinin garsonunu çağırıp soralım.."

"O nereden bilecek ki?.."

"Bilir o bilir.Bilir çünkü onunla sınıf arkadaşıyız

biz.Aynı yıl,aynı fakülteyi bitirdik.Ayrıca biraz önce dalaştığın belediye zabıtası arkadaş vardıya,nerede o,tüymüş gitmiş bak,kırıldı herhâlde sana,hah işte o da yüksek okul mezunudur.Senin dünyadan haberin yok be kardeşim..Bak şu büfeyi çalıştıran delikanlı,şu karşıdaki dolmuşun şu yeşil arabanın şöförü,az ötedeki ayakkabı boyacısı,şu milli piyango bileti satan adam hep fakülte ya da yüksek okul mezunudur beyim, çoğuda en az bir yabancı dil bilir sen ne diyorsun?."

Ne diyebilirdimki?Boğum boğum üzüng dolan gırtlağımla zar-zor yutkundum.Topladım çorapları,tepiştirdim çantama..Yırtasım geldi yeni aldığım diplomamı.Bindim otobüsüme,elimde bir çanta,gönlümde gam yükiyle...Şöförün hemen yanındaki koltuğa oturdum.Anlata anlata gittik.Kafa dengi biriydi şöför...Yedi yıl önce bitirmiş fakülteyi!..

"Peki"Dedim "muavinin?Oda fakülte muzunu mu?"

Yok be abi bitirememiş gariban bitirse o da şöför olurdu.YÖK'ün bir takım uygulamalarından ötürü fakülte üçten ayrılmış..Çok kızıyor YÖK'e..Ömür biter fakülte bitmez diyor!Ben de teselli ediyorum onu,bitirsen bile diploma bir boka yaramaz nasıl olsa diye...Olsa olsa arabanın şu ön kapısı üstünde duran vergi levhalarının yanına asarız!."

OLUR BÖYLE ŞEYLER...

"Uygarlık,onu kullanmasını bilmeyen için sakıncalar ve tehlikeler doğurur" diye bir söz vardır.Bence doğru. Doğru söze ne buyrulur? Gelişen ulaşım araçları,tıp,teknik,iletişim alanındaki gelişmeler...Bunların hepsi iyi, güzel,hoşta;sakıncası ve tehlikeside yok değil hani...Yok yok,böyle bir giriş,böylesine bir başlangıç yaptım diye şimdi beni bilimsel bir makale döktürecek sanmayın...Biz olsa olsa öykü yazarız,öyküler karalarız..İşte başlıyoruz ufaktan ufaktan...

Bizim ülkede batı kaynaklı,batı kökenli bir şeyler bir tuttumu,bir yaygınlaştımı o birşeyleri yaratanlar,piyasaya sürenler,dışsatımını,dışalımını,dağıtımını yapanlar köşeyi elli kez döndü demektir..Bu gibi şeyler aşama aşama kent,ilçe,kasaba,köy yayılırda yayılır..Buzdolabı öyle olmadı mı,arabalar öyle olmadı mı,tüpgazlar,transistörlü radyolar,teypler,pikaplar,televizyonlar ve de şimdilerin en büyük tantana koparan olayı videolar öyle olmadı mı? Video öyle olurda kaseti olmaz mı?İkisi birbirinin tamamlayıcısı,bütünleyicisi...İkisi su gibi adeta.. Nasılki iki hidrojen ile bir oksijen biraraya gelmeden

su olmazsa en azından iki kasetle bir video yanyana gelmezse ses olmaz,renk olmaz,görüntü olmaz..Bunlar olmayıncada köylerde kentlerde,ocaklarda-bucaklarda zevk olmaz, neş'e olmaz,keyif olmaz.Bunlar olmayınca da hayat çekilmez.Çekilmeyen hayat ise çekilmeyen telgraf gibidir,hiçbir işe yaramaz...(Çok nefis bir lâf dimi? Ben buldum şahsen..) Herkesin,her grubun,her topluluğun yaşına,kültürüne,zevkine göre istekleri olur..Kimi müzikten hoşlanır kimi spordan,kimi macera filmlerini sever,kimi "ilâhi" konulu filmleri...

İlâhi konulu filmler deyince biraz durmak gerekir..Bu tür filmler sinema ve televizyonda pek "alenen" oynatılmadığı için meraklıları bunları video kasetlerinden izliyor Anadolu'da..Gerçi arada bir fazlaca ilâhi(!) olduğundan mıdır nedir yakalanıp yargılanıyorlar falan filân ama merak buya vazgeçemiyorlar bir türlü bu işten...Ayin yapar gibi toplanıp video izliyorlar(mış..)Bilirsiniz video kasetleri pahalı olduğundan kaset türü ve içeriği ne olursa olsun bu iş temelli sahiplik şeklinden çok değiş-tokuş yöntemiyle idare ediliyor.Bu iş için video klüpler kurulmuş..Bu klüpler genellikle kentlerde yoğunlaşmış durumda,henüz kasabaya,köye dek ulaşamadı.Bu klüpler parayı bastırdın mı istenen kasetleri otobüsle,minibüsle kazalardaki alıcılarına iletiyorlar...Ne tür kaset istersen o tür kaset geliyor.Ancak bunların yanısıra adısanı pek belli olmayan fakat aynı yöntemle çalışan yarı gizli,yarı korsan video klüpleri de yok değil...İşte bu tür olanları çoğu kez muzır işler yapıyor,türlü dümenler çeviriyorlar..Eh ne yapalım zamksız pul,hatasız kul olmaz demişler..

Şehirden kasabaya gelen son minibüsün şöförü gazete kağıdına sarılı kaseti Belediye binasının az berisinde bekleyen "çember sakallı" delikanlıya verdiğinde yatsı ezanı okunalı epey olmuş,namazlar kılınmıştı bile..Şimdi sıra gözden ırak,merkezden uzak bir evde bu yeni kaseti izlemeye gelmişti...Sakallı delikanlı "beni ve arkadaşları bu kasete kavuşturan Allahım sana şükürler olsun"

diye dua ede ede dalıverdi çabuk adımlarla dar sokağa.. Cebine kaset değilde kıçına nişadır konulmuş gibi koşturuyordu alimallah...Sanıyordu ki böyle hızlı koşunca kendisini kimse görmeyecek...Görmez olur mu? Ah o hınzır Şuayip var mı yok mu bu kasabada?Bu Şuayip varya bu Şuayip o çember sakallının kız kardeşine abayı yakmıştı fenâ hâlde..Yanıp tutuşuyordu onun aşkından..Kızın bir gece vakti Şuayip'in pencere altında beklediği sırada "Karanfilim budama/Sefa geldin odama/Hakikâtli yâr isen/Görücü gönder babama.."türküsünü mırıldandığını duyar duymaz babasına koşmuş,onu"yangın ihbarı"yaparcasına sarsarak uykusundan uyandırmış ve ertesi gün kız istemeye gidişe razı etmişti...Etmişti ama kızı istemeye gittiklerinde kızın babası öyle pek karşı çıkar görünmediği hâlde ağabeyi iyice bir olmazlanmış ve de Şuayip'in gözünün içine baka baka "yav baba,bu kelek herife kız verilmez,sittir et gitsin" şeklinde kısacık bir karşı oy kullanmıştı!..O gün bu gündür Şuayip bu herife çok gıcık kapıyordu..Onu herhangibir boktan durumda enselese canına okuyacaktı..İzledi sakallıyı..Gördü girdiği evi.Gitti hemencecik mahallesinin bıçkın delikanlılarını topladı,toparladı geldi..İlkin içeriyi dinlediler kapıdan pencereden çaktırmadan... İçerden sık sık "Allaaaaahh..." sesleri geliyordu.Demekki içerdekiler video'da oynattıkları dinli ve imanlı filmden ötürü ruhani bir aşka geliyor,kendilerini tutamıyor ve büyük bir inançla bağırıyorlardı Allah diye..Eh bu iş Şuayip'e göre gizli bir ayin sayılırdı..Baskın verilmeliydi artık...İçerdekiler en azından kendilerince "derin" bildikleri bir hoca'nın -yasayla yasaklanmış türden- vâzını dinliyorlardı..Bu kaseti bir ele geçirdilerni başta "sakallı" olmak üzere içerdekilerin işi tamamdı..Hurraaaa yüklendiler kapıya..Kırdılar geçtiler bir anda..İşte video,işte televizyon ve işte film...

O da ne? Ekrandaki filmde ne hoca var,ne vaiz,ne vaaz..Bu tam anlamıyla bir seks filmi..Adam çıplak,kadın çıplak..Herifler cıbıldak avratlar cıbıldak..Ekran anadan üryan adaleli gençler ve kaymak gibi kızlarla dolu..Bir

hararet,bir hareket,bir canlılık,bir med-cezirki sormayın!..

Şuayip de şaşırdı kaldı bu işe..Ama bir an kendini toparladı ve sevdiği kızın ağabeyine sordu:

"Ula sakallı bu ne bu?.."

"Heç..Filiiiiim.."

"Hoca,bu ne biçim filim,benim bile tutuldu dilim.."

"Sorma be gardaş..Şeherden o videocu bize yanlış gaset göndermiş..Biz ondan tasavvufi bir koro'dan(!) şarkılar istemiş idik.Bu geldi gele gele.."

"Sus ulan hergele.."

"Sustum,sustum dur hele.."

"Peki neydi o öyle biraz önce kendinizden geçmiş biçimde Allaaaaah diye bağırmalar?.."

"Bak gardaş erkek adamsın sen de..Otur hele şuraya seyreyle bakalım bir;ekrandaki işler(!)o gelişler-gidişler seni de bağırtıyor mu·bağırtmıyor mu Allah diye..Otur bi Allasen.."

Serde delikanlılık varya delikanlılık..Olur mu izlemek şimdi bu kahramanlık filmini? Oturup izlediler sonuna dek hep birlikte..Gerçekten bağırttırıcı ve de yatak yorgan yırttırıcı bir filmdi bu! Film bittiğinde Şuayip sakallıya dönüp sordu.

"Yarın yine geleceğiz kızkardeşini istemeye...

I-ıh mı diyeceksin Şuayip'e,yoksa gideyim mi şimdi müftü beye?.."

"Gız senindir gardaşlık gız senin..Ama bana da adam demesinler anasını bellemezsem o gasetcinin!.."

Eeee...Ne demişler? Nasıl kelâm eylemişler? Uygarlığın bir takım sakıncaları vardır dimi ya?

Tokalaşıp ayrılırlarken "sakallı" uygarlığa küfrediyor,Şuayip ise dua ediyordu!..

KUMPANYALAR KUMPANYASI

Körleşmiş Milletler Genel Kurulu o gün olağanüstü toplanmıştı.Ben kendimi bildim bileli bu Körleşmiş Milletler hep böyle olağanüstü toplanır,toplanır ama sonunda da bir şey çıkmaz! Ha üstünkörü toplanmış ha olağanüstü,pek farketmez.Bana kalırsa olağanüstü toplanma ile olağan yâni üstünkörü toplanma arasındaki tek ayrım ikinci tür toplantıda temsilcilerin ayaküstü sohbetler sırasında viski ya da kanyak içebilmeleridir.Olağanüstü toplantılarda ise sinirli delegeler,temsilciler sık sık sigara içerler.Eskiden sırf diplomatik kurallar uyarınca ve de hava olsun diye havana purosu içiyorlarmış ama şimdilerde "ulan bu Gidel Mastro bu purolara bir bokluk karıştırırda bizi zehirler"diye korktuklarından işi Mamilikan sigarasına dökmüşler,sanki onlar zehirsiz!İşte temsilciler bunu bile anlayamıyorlar nerede kaldıki kendilerini ilgilendiren dünyanın büyük sorunlarını anlayacaklar! Pöh...

Körleşmiş Milletler Genel Kurulunda arada bir gerçekten mantıklı ve insanlık adına güzel kararlar çıkmıyor değil ama bunuda ya Mamilika Kirleşik Devlerleri ya da

Sovyetler veto ediyor..Veto edilmedik bir karar varsa bilinki o kararın kararı verenler dahil kimseye yararı yoktur!..Bu kararlar gelişmekte olan ülkelere kültür yardımı falan filân gibi şeylerdir ki,kültür yardımı dümeniyle bir ülkeye girildi mi o ülkenin işi tamamdır.Bu kültür onlara öyle bir girerki çıkarabilene aşkolsun!..

Genel Kurul arada birde bazı ülkelere kınama cezası filân verirya bu cezada pek birşey yazmaz.Kınamayı alan ülke yöneticileri cezayı gerektiren eylem ve davranışlarını sürdürürler yine...Bildiklerini okumaya devam ederler...Genel Kurul tutar bir kınama ya da uyarı cezası daha çeker ama değişen birşey olmaz! Bırakınız koca K.M. Genel Kurulunu bizim okulların disiplin kurulları bile öğrenciye,bir kınama birde uyarı çektimi bu hastir anlamına gelir ve o öğrenci feleğini şaşırır,hayatı kayar. Başka bir okul da kabul etmez onu öğrenciliğe...Oysa K.M. Genel Kurulunda herhangibir ülkeye ceza verilse bu ceza ödül gibi görülüyor..Ceza yiyen ülke temsilcisi sanki Nobel Barış ödülü almış gibi sırıtmaya devam ediyor!

Bazen görüşülen konu çok önemli olurda oturumlar uzarsa ara veriliyor temsilciler dinlensin biraz diye.O günde öyle oldu,Pis hain'in Meyruttaki bir bölüm Mübnanlıların ve Milistinlilerin mülteci kamplarına düzenlediği ya da düzenlettiği vahşi baskın olayı görüşülürken oturumu yöneten başkan ara verdi.İçerdeki görüşmelerin ciddiyetinden(!)bunalan delegeler,temsilciler dinlenme salonuna çıktıklarında havadan-sudan şeylerden konuşmaya başladılar..Efendim Newyork'un bilmemne klübündeki striptizci kızlar şöyle fıstıkmışta böyle fındıkmışta...Ünlü bir müzikbol'ün son programı enfesmişte..Hafif komediler oynayan bir tiyatronun son oyunu kesinlikle izlenmeliymişte falan filân...Bu konuşmaları yapan vurdum duymazlar grubunun yanına konuşmaları duyan bir temsilci yanaştı ve sertçe konuştu onlara.

"Beyler,siz sanat olaylarına fazlaca düşkünsünüz anladığıma göre.

Acaba "İnsan Kasaplarının Önlenemez Alçalışı" adlı

oyunu biliyor muydunuz?!.."

"Neymiş o mösyü?" diye sordu içlerinden biri.
Soruyu alan temsilci sukûnetle yanıtladı.

"Pishain alçaklığından bahsediyorum.."

"Hay Allah bende sizi önemli birşey söyleyeceksiniz sanmıştım!.."
Gruptakilerden biri her nasılsa işi biraz daha ciddiye aldı.

"İyi ama bu konu böyle ayaküstü geçiştirilecek bir kon değilki.

Bunu içerde kıçüstü tartışsak!."

Dinlenme bitti.İçeri girdi temsilciler.Birbirlerine diplomatik jestlerle süslenmiş selâmlar sarkıtarak oturdular yerlerine.Bunların bu sırıtkan tavırlarını gören "mazlum"ülke temsilcilerinden biri hemen yanındaki bir başka temsilcinin kulağına fısıldadı.

"Bunları böyle rahat koltuklara değil kazığa oturtacaksın kazığa.."

"Evet" Dedi öteki "Öyle yapacaksın ki anlasınlar küçük ülkelere sürekli kazık atmanın ne olduğunu!."

Oturum başkan tarafından yeniden açılınca aklı başında bir temsilci söz isteyerek kürsüye geldi..Mikrofonu ayarlamak istedi kendi boyuna göre.Aşağı-yukarı,sağa-sola oynatıp düzeltmeye uğraştı.Bu iş biraz uzun sürdüğü için Kompolosakson(!) temsilcilerden biri sinirlenmiş olmalı ki oturduğu yerden bağırdı.

"Düzeldi,düzeldi yeter artık.."
Kürsüdeki temsilci gayet sakin bir şekilde yanıtladı onu.

"Ona kararı mikrofon verir efendim! Ama gün gelirde sizi düzeltmeye başlarsam yetip yetmediğine o zaman karar verirsiniz..Neyse,ben şimdi burada son Meyrut olaylarına değineceğim.Hepinizin bildiği gibi Pishainin göz yumması sonucu mülteci kamplarındaki birçok kişide hayata gözlerini yumdu.Ama biz buna göz yumamayız.Biz dediğim haktan-hukuktan yana birkaç ülke.Yoksa sizler tüm açıkgözlülüğünüze karşın işinize gelmedimi yumuverirsiniz gözlerinizi.

Bu Pishain varya bu pishain.."

Temsilci peşpeşe iki kez Pishain dediya kıyamet koptu sanki..Pishain temsilcisi "sataşma var,söz istiyorum"diye fırladı yerinden.Başkanda hemen verdi söz hakkını ona...Pishain'li ince çerçeveli gözlüklerini düzeltip başladı konuşmaya.

"Sayın temsilciler,görmekteyim ki birkaç oturumdur bazı küçük ülke temsilcileri hep aleyhimize atıp tutuyorlar.Ne denli ayıp birşey..Umuyorumki akıllarınca bize misilleme yapıyorlar,hani biz Milistinlileri Meyrut'tan tutup attıkya,onların yandaşlarıda şimdi bizim için atıp tutacaklar..Halbuki tutup atmak başka atıp tutmak başka..Çok ayıp ediyorlar çok.Ama öyle umuyorum ki kendileri gerçekleri bilmedikleri için böyle davranıyorlar..

Ama ben şimdi anlatacağım efendim...Son olarak Meyruttaki Milistin mülteci kamplarını basıp oradakileri öldürmekle suçlanıyoruz..Bu yalandır.Bu işte bizim bir suçumuz yoktur.Olay şöylece gelişmiştir.Bizim devriyeler adı geçen kampta olağan gece denetimlerini yaparken kamp sakinleri "öldürün bizi"diye yalvarmışlar..."

Arka sıralarda oturan bir temsilci salonu inletecek biçimde bağırdı bu son cümleyi duyunca.

"Ne yapsınlar.Adamcıklar sizleri görünce akıllarına ölüm ve öldürme geliyor.Koşullanmışlar artık..."

"Orasını bilemeyiz"Dedi kürsüdeki ve devam etti.

"Bizim askerler insancıldır.Onların öldürün bizi diye yalvarmalarına dayanamamış ve isteklerini yerine getirmişlerdir.Bu denli basit.Bizim askerler acımasız olsalar onların yakarışlarına kulak asmaz,yürüyüp giderlerdi.Ama hayır,bu olamaz,bizimkiler böyle bir insanlık suçu işleyemezler..."

Arka sıradaki temsilci yine bağırdı.

"Öldürdüklerinizi grayderle gömmüşsünüz,buna ne buyrulur peki?.."

Pishain temsilcisi gayet sakin yanıtladı bunuda.

"Aman efendim aman;ne yapılacaktı yani?O denli ölü tek tek gömülecek değilya...Devir teknik devri,makine devri...Bildiğiniz gibi grayder bir makinedir!Tekniğin olanaklarından yararlanmak suçmu ?Makina kullanmak suç mu?.."

Bir başka küçük ülke temsilcisi kesti Pishainlinin sözünü.

"Traş makinesi ya da fotoğraf makinesi kullanmıyorsun mösyö.Bu denli rahat ve sırıtkanca konuşmanız çok - ayıp.Siz ve sizin gibilerin yüzünden günün birinde üçüncü dünya savaşı çıkacak,o savaşın sonunda teknikmeknik kalmayacak ve insanlar halâ akıllanmamış olurlarsa dördüncü dünya savaşını taş ve soparlarla yapacaklar.İşte o zaman siz Milistinlilerden ve Maraplardan epey sopa yersiniz Allahın izniyle..."

"Allahın iznini bilmem ama buna Mamelika izin vermez herhâlde" diye yanıt verdi kürsüdeki Yahudi...

"Öyledir öyledir" Diye bağırdı bir delege.Dünya işlelerine onlar bakıyor dimi?Hem siz mülteci kamplarına önce piyade ile girip sonradan da insancıkları tanklarla çiğnemeye utanmadınız mı?"

"Biz oraya insanları değil,insanların bellerini çiğnemeye girdik,hani masaj olsun diye,ama pek zayıflarmış dayanamadılar.."

"Kamp revirindeki hastaları da öldürmüşünüz.."

"Hayır baylar hayır,bu tümüyle uydurma.Biz onların hastalıklı olan mide,barsak,böbrek,dalak gibi organlarını alıverdik.Bizimki bir tür seri ameliyattı ama her ameliyat başarılı olmuyor işte n'apalım?..ya da neşterler yanlış yere mi gidiyor nedir?Aslında biz bütün Mübnan için çok iyi şeyler düşünüyorduk..Örneğin şimdi orada kişi başına on metrekare yeşil alan düşüyor,bunu yakında yirmi metrekareye çıkaracaktık..."

Bu sözü duyan Mafrikalı temsilcilerden biri sordu.

"İnanmayız,nasıl olacak bu?

"Şöyle olacak efendim...Yeşil alanlar aynen kalacak

ama nüfusun yarısı gidecek!Baskındı,ameliyattı şuydu buydu derken yarısı ölecek işte...

Ama öldürmemizi istemiyorsanız Meyrut'a çok uluslu yarış gücü gönderirsiniz olur biter!.." Mafrikalı bir temsilci kuşkusunu belirtti.

"Aman aman.Bu çok uluslu yarış gücü çok uluslu şirketlere benziyorsa girdikleri yeri rezil ederler.Başka bir seçenek bulunsun bu işe.."

Görüşmelerin uzamasından sıkılan bir temsilci başkanlık divanına seslendi.

"Sayın başkan,bu Pishain'e şöyle ağır,okkalı bir kınama cezası verelimde aklı başına gelsin.."

Birçok üye bu öneriye "Pishain kınama cezasına karşı bağışıklık kazandı,başka birşeyler düşünün"diye karşı çıktı.İçlerinden biri kürsüye dek gelip tane tane konuştu.

"Dünya'nın birçok ülkesinde meslek kuruluşları bile üyelerinden biri yüzkızartıcı bir suç işlediği zaman onu üyelikten atıyorlar.Biz ise bu Pishain'in işlediği bırakın yüzü,ense kökünden topuğa kadar kızartıcı suçlar işlediği hâlde hastir çekip aramızdan atamıyoruz.Bu ne biçim kuruluş? Şöyle oybirliğiyle doğru-dürüst bir karar alamıyoruz.Ben ülkeme döner dönmez yetkililerimize söyleyeceğim,çıkalım bu kuruluştan, bir işe yaramıyor,bize boşuna yolluk veriyorlar.Bu toplantılardan Newyork'un otel ve lokantaları kazanıyor,başka kazanan yok..."

Bir oturum daha bitti..Tüm ülke temsilcileri dışarıya çıktılar.Pishain'in son Meyrut katliamını protesto etmek amacıyla bahçedeki bayrak direklerinin bulunduğu yere gidip kendi ülkelerinin bayraklarını yarıya indirdiler.Bunu gören Milistin temsilcisi bağırdı onlara.

"Herşeyiniz yarımdır zaten yarım.İndirecekseniz tam indirin bayraklarınızı..

Hâtta alın gidin.Böyle uyduruk ve yapmadık yas tutma gösterisi olmaz.Biz kendi yasımızı kendimiz tutarız. Yasımızada ambargo uygulayacak hâliniz yokya!"

İşte K.M'de birgün böyle başlayıp böyle bitti.Söylediğine

bakılırsa bizim hanımın "gümüş günü" toplantıları daha bir anlamlı ve güzel geçiyormuş!.Hiçolmazsa onlar çiğ köfte yapıp yiyorlarmış.Çiğ çiğ insan yemekle eşdeğerli baskınların görüşüldüğü toplantılardan dahada ciddi oluyormuş...

KÜÇÜK GEZİDEN
KÜÇÜK NOTLAR...

Biz yıllık izin öncesinde güzel güzel planlar yaparız.Açarız gazete ve dergilerin turizm eklerini,yayarız haritaları masaya ve harita üzerinde gitmedik deniz kenarı bırakmayız! Oysa Ülkemizin kıyı şeridini dolaşmak için ne zamanımız yeter,ne de paramız.Sonunda şöyle bütçemize uygun bir otel,motel,kamp-mamp ayarlayamadan çıkarız yola.Bizi olsa babaocağı,anakucağı paklar deyip atarız kapağı onlara..Ancak bu pek kolay olmaz..İşin içine öncelik sırası girer.Önce hanım tarafına mı gidilsin,erkek tarafına mı? Biz karı-koca bunu tartışırken kararı büyük oğlum verir..O da kendine göre bir değerlendirme yapar.Değerlendirmede aldığı ölçü ise bellidir.Hangi taraf daha fazla harçlık veriyorsa ve daha az "Karıştırma burnunu" diyorsa orayı yeğler..Harçlık konusunda haklı..Ne yapsın çocuk?O da gazete okuyor,o da biliyor "Dış yardım"ın kalkınmadaki önemini! Üstelik bizimkinin aldıkları uzun vadeli ve düşük faizli borç para değil,düpedüz hibe,basbayağı karşılıksız yardım..En söz aramızda fena da toparlanmıyor oğlan babaanne,anneanne,teyze ve dedesinden..Nereden mi biliyorum bunu? Nereden olacak,kerata aldığı pa-

raları bana yüksek faizle borç veriyor.Türkiye gibi büyük bir bankenlik rezaleti yaşamış bir ülkede çocukların bile böyle dümenler çevirmesi kaçınılmaz oluyor işte! Ben de böylece dışalım malı benzini borç para ile alıp ikinci kez kazıklanıyorum!Ne yapalım elimiz mahkûm.Söylemesi ayıptır,övünmek gibi olacak ama akıllı geçiniriz ya,zamanında,demiryoluyla yapılacak ucuz toplu taşımacılığı engelleyip otomativ sanayiine ağırlık verenlerin,holding profesörleri desteğiyle pompaladıkları reklam kampanyasına uyup hakkımız olup olmadığına bakmadan yerli malı bir araba da biz edinmiştik borç-harç...Yani bu araba benim günahımdır,Allah affetsin!.

Bu yıl geciktik biraz tatil için,ancak ağustos sonunda kısmet oldu.Çıktık yola Karadeniz Ereğlisi'nden yolda iki araba birderede kaldım.Böyle dedim diye önce iki kamyon arasında kalıp sonra da dereye uçtum sanmayın..İki araba bir derede dediğim,bir yanda trafik kuralları,bir yanda büyük oğlumun çocuksu istekleri.

"Baba,n'olur geçiver şu öndeki arabayı."

"Oğlum etme eyleme,geçersek hız sınırını aşarız,radara yakalanırız,vallahi trafikçiler bizi Sovyet radarına yakalanan Güney Kore uçağından beter ederler.Ceza ödemek zorunda kalırız."

Bırak şimdi politika yapmayı,yani dış politika yapmayı! Geç sen geç.Ben teyzemden alacağım paradan veririm sana ceza parasını...

-İyi ama oğlum sürat felâkettir.Hem canımız bedenimizde,paramız da cebimizde kalsa daha iyi olmaz mı!"

Oğlum,küskün,somurtkan ve biraz da kızgın bir eda ile ve de iki kelimeyle yanıtlıyor.Daha doğrusu karşı bir soru yöneltiyor ters ters..

-Erkeklik öldü mü?"

Bu söz fena koydu bana.Erkekliği öldürecek halimiz yok ya!Buldum hemen çaresini..Hanıma.

-Sen geç direksiyona da oğlum erkeklik merkeklik gibi sözler edemesin hiç olmazsa!" dedim.

Ama oğlan buna da karşı çıktı.

-Olmaz olmaz..Sakın ha.."
-Neden be oğlum?"
"Sen direksiyonda kalırsan olsa olsa erkeklik ölür, ama direksiyona annem geçerse hepimiz ölürüz!"
Ben hep söylemişimdir oğluma, akıl ve mantık herşeyden önce ve dahi önce gelir diye.Bunu çocuk bile anlamış da bazı büyüklere hala anlatamıyoruz,ben de anlatabilme yeteneği yok herhalde!Bak işte yeri ve zamanı geldi yararı oldu bu sözümün!En azından oğlumun anlamasına sevindim. İşte erkeklik diye bunları yazabilmeye denir!Denir çünkü hanımda okuyacak bu yazıyı.Okumasa bile okuyan komşu hanımlar yetiştirirler hemen evvelallah!Hanımlar böyle işlerde tüm iletişim kurallarını alt üst edecek çabukluğa sahiptirler.Neyse ki hanım da yıllardır alışmıştır benim bu tür şakalarıma..Güler geçer...
Bolu'da avukat bir eski dostumuz vardır.Konuksever, sempatik,sıcak kanlı bir dost..Geçerken bir merhaba diyelim dedik.Bizi görünce çok sevindi,yakından ve içtenlikle ilgilenmeye başladı.Soğuk meşrubat anlamında."Bir soğukluk ister misiniz?"diye sordu."Hayır" dedim.Bu sıcak karşılanıştan sonra aramıza soğukluk girsin istemem!" Bolu'nun ünlü kökez suyu yetti bize.
Ankara'ya varışımızın hemen ertesi gününde oğlumu ve yeğenlerimi "Gençlik Parkı"ndaki Lunapark'a götürdüm.Küçüklüğümden beri pek severim lunaparkları.Çarpışan otomobiller,atlıkarancalar,dönme dolaplar,talih oyunlarında dönen dolaplar! Bunların birkaçı bugün bile ilgimi çeker durur hala.Yalnız şimdilerde lunaparklar pek gürültülü olmuş.Her yerde ayrı bir çığırtkan,her yerde ayrı bir arabesk.Ben bu arabesk türü müziğin bir tanesini bile dinlerken sıkılırım,oysa lunaparkta beş tanesini,altı-yedi tanesini aynı anda dinletiyorlar adama.Sezen Aksu'nun "Altı üstü bir bilet parası...Haydi koşun bir cennet burası" diye başlayan "Lunapark" adlı şarkısı var.Ama ben şimdi Sezen Hanım'ı biraz yalanıyacağım.Bir kere,"ALtı üstü bir bilet parası"diyor ya o işin hafifletilmişi.Alsın gitsin bakalım yanına birkaç çocuk da görsün bir bi-

let parasıyla bitiyor mu iş! "Bir cennet burası"lafı da boş.Dinlesin bakalım beş-altı ayrı hoparlörden beş altı ayrı arabesk türü parçayı da görüp,duyup anlasın cennet mi,cehennem mi! Kuşkusuz bunlar benim değerlendirmelerim, siz bir de çocuklara sorun.Lunaparktaki Devlet Demiryolları'nın işlettiği minyatür tren hoşuma gidiyor.Çünkü bu tren kentlerarası sefere çıkan trenler gibi [illegible]meli çalışmıyor!

Ankara'ya ayrılan günler ve de paralar bitince E-5 karayolunu izleyerek İzmit'e geldik.Geldik gelmesine ya o yol bir alem.Çok sıkı trafik ve radar kontroluna karşın kural tanımaz kafaların hükmettiği eller direksiyonları cambazlık için kullanıyor sanki.Oysa bu kafalar ölüm için bi başka seçenek deneyebilirler.Yalnızca kendilerini [illegible]cortlatacak bir seçenek!Ama yok,olmaz..İlle de başkalarına da zarar verecekler.[illegible]arek adamlar araba sürücüsü değil de Japon intihar uçaklarının pilotu sanki.Öylesine acayip dalıyorlar.

Konaklama yerimiz Değirmendere..İzmit'ten sapıyoruz bu nedenle Yalova yönüne.Bu yöreler bu yaz "Kuru tatil merkezi"gibi.Şimdi sizler haklı olarak tatilin de tarım gibi sulusu,kurusu mu olurmuş diyeceksiniz.Oluyor işte. İzmit Körfezi suların da değişik türden mikroplar ve şu ünlü koli basili saptandığından Yarımca-Yalova arasına rastlayan kıyılarda denize girmek yasaklanmış..İnsanoğlu da az mikrop değildir hani!Tanrı belki de,insan ile koli basilinin iyi geçinemediklerini bildiğinden,işi "Münavebe"ye dökmüş ve bu yaz körfezi koli basillerine "tahsis" etmiş!.

İnsanlar için denize girmek yasak ama güneşlenmek serbest...İşte bu yüzden halk yalnızca güneşlenme özgürlüğünü kullanıp kuru kuruya yanıyor.

Sıra Balıkesir'de.Oraya giderken yol üstündeki bir ilçede ayran molası verdik.Eskiden burada bir tek ayrancı vardı,ayranın adı da "Ömür ayranı" idi.Şimdi çoğalmış ayrancılar.Şu adlara bakın siz..Öz ömür ayranı,hakiki ömür ayranı temiz ömür ayranı,temiz el ömür ayranı,gerçek ömür

ayranı,sizin ömür ayranı,bizim ömür ayranı...Bu ayrancılar ömür adamlar doğrusu.

Geldik Balıkesir'e...Gezimiz bitti,gezi notları bitti,öykü de bitti!.Ereğli'ye dönmeyecek misiniz diyenlere not: Memurun gezisinden ne olacak? Balıkesir'de paramız bitti.Annem,babamdan kalma üç aylığını alınca verecek dönüş parasını da döneceğiz o zaman.Çocuklar okullarının açılışına yetişseler bari...

GÜNÜ VAR SAATİ VAR...

Oturduğumuz apartman beş katlı,her katta beş daire... Prefabrik yöntemiyle yapılmış..Bu prefabrik blokların yapılıvermesi kolay oluyor ama,zorluklar,içinde oturmaya başladıktan sonra çıkıyor ortaya...Şu toplu konut işi hallediliversede bizde doğru dürüst,betonarme bir apartmana çıksak!..Çok kötü yanları var prefabrik blokların.. Duvarlar ince;kendi dairende hapşursan üst kattan "çok yaşa" diyorlar...Bizde komşuluk hatırına "sen de gör" diyoruz elbet,insanlık öldü mü yani,diyeceğiz tabii...Bir şarkı mırıldanmaya kalksan alt kattan eşlik ediyorlar.. Solo yapamıyoruz bir türlü,hep koro..Birinin zili çalsa herkes "kim o?" diye bağırıyor...En üst katta oturanlar tuvalet sifonunu çekse en alt kattaki çişinin geldiğini anımsıyor..Ama ekonomik yanları da yok değil hani,radyoyu hergün biri açıyor bütün apartman dinliyor,biri köfte-balık kızartsa diğerleri kokusuyla doyuyor..Ne yapalım,iyi-kötü idare edeceğiz bir süre daha,hele şu toplu konut fonunda paracıklar biriksin bir bakalım!..Nasıl idare etmeyelimki;apartmanda oturanların tümü memur ve de bu yüzden giriş kapısına kocaman harflerle "Maaşallah" yazdık.

Gelen-giden bilgiçlik taslayıp bunun doğrusunun "Maşallah" olduğunu söylüyor...Sanki biz bilmiyoruz..Aslında bal gibide biliriz ama maaşımız ay'ın daha ilk günlerinde taksitlere ve ev kirasına gittiği için maaşlar çabucak geliversin şeklinde bir yalvarı anlamında ve de kapıdan her girişte çoluk-çocuk hepimiz okuyabilelim diye Maaşallah yazıverdik,hepsi bu...Şöyle böyle ama çok şükür apartman sakinleri arasında dayanışma çok iyi,kimse kimseyle kapışmıyor,çocuklar yüzünden kavga gürültü çıkmıyor...Hır-gür,tartışma,hafif tertip bağrışma hep ailelerin kendi içlerinde kendi bünyelerinde oluyor..Apartmanımızın yapı özelliğinden ötürüde dairenin birinde tartışma çıksa diğer dört kat dinlemek zorunda kalıyor ve bir bakıma rahatsız oluyor...

Ben bu işe bir çözüm getirdim.Dedim ki apartmanda oturan komşularımıza;beyler,hanımlar hepimiz birer aileyiz,zaman zaman evin içinde kavga-gürültü çıkarıyoruz,bu gündüz oluyor,gece oluyor ve de birbirimizi rahatsız ettiğimiz için biraz da ayıp oluyor,geliniz bu işi bir plâna bir programa bağlayalım,herkes kavgasını,tartışmasını haftanın belirli bir gününün önceden belirlenmiş saatleri arasında yapsın...

Bu önerim tuttu.Benimsedi komşularımız ve Cuma akşamları saat onsekizle ondokuz arası "tartışma saati" olarak saptandı..Cuma günleri ve bu saatler dışında bir kavga bir tartışma sesi duyulursa kavga çıkaran aileden bin lira ceza kesilip apartmanın ortak giderleri için kullanılacak..Herkes şeref ve namus sözü verdi bu konuda;ayrıcada bin lira bu bin,memur için iyi ceza..İki kez ödemek zorunda kalsan bütçen sarsılır alimallah...

Efendim,günlerden Cuma...Saat onkesizi biraz geçmiş.. Haftanın geride kalan altı gününde hiçbir patırdı çıkmamış evimizde.Olur mu bu? Ne kadar saçma birşey! İnsan bağırıp çağırmazsa sinirsel gerginliklerinden nasıl kurtu-

lacak? Psikologlar,pedagoglar ve de ruh doktorları da böyle düşünüyorlar,arada bir bağırın boşalın diyorlar... Dinlemek gerek doktorları..Hır çıkarmak gerekiyor hır...

"Hanım gel bakiim buraya...Gel hadi gel,çabuk gel sallanma,dağıtırım vallahi ağzını burnunu.Ben gel diyeceğimde sen ancak on saniye sonra efendim diyeceksin ha.. Ulan ben on saniye gecikmeli olarak efendim diyenin ağzını ense köküne kadar yırtarım alimallah.."

"Geldim canım kocacığım.."

"Geldim demek ne demek? Kim dedi sana gel diye ha kim dedi.Git hadi işinin başına,bir daha da ben çağırmadan gelme,kırarım ayaklarını.Yap bana bir orta şekerli.Hadi hadi çabuk,sallanma.."

Hoppalaaaa..."

"Hoppalası-cıppalası yok,ben ne dersem o olacak,yıkarım ulan bu evi,tutuştururum vallahi tül perdeleri.."

"Tutuşturursun elbet.."

"Sus be sus.Ne yağcısın sen böyle.Karşı çıksana biraz söylediklerime.Kişiliğini korusana bana karşı..Sen de kavgaya katılsana..Günlerden ne gün,saatlerden hangi saat bilmez misin?"

"Haaaa...Sahi be,kavga saatimiz şemdi dimi?

İyi iyi,pek iyi..Ben de oğlanın öğretmenine yumruk attığı için okuldan kovulduğunu,büyük kızın nişanlısından birazcık gebe kaldığını nasıl ve ne zaman söylesem diye düşünüp duruyordum!.."

"??...!!!...Yihohohoooyytt...Tutmayın ulan beni.."

Biz üçüncü katta otuturuz.İki daire üstümüzde iki dairede altımızda var.Birinci katta neler oluyor bir bakalım hele..Gün kavga günü saat kavga saati...Evin beyi bağırıyor.

"Haftaya anan mı gelecekti bize?.."

Hanım yanıtlıyor.

"Evet ulan ne olacak yani?Gelecek elbet..

Geçen ay seninki gelmedimi? Sen kavga mı çıkarmak istiyorsun?.."

"Kavga saati değil mi?Çıkaracağız elbet!

Tamam annen gelsin ama banyoda onun sırtını ben keseleyeceğim!.."

"Bu da nereden çıktı?"

"Nereden çıkacak,benim annemin geçen gelişinde onun sırtını sen keselememiş miydin.Ben yapılan yardımın altında kalmam arkadaş..Senin ananın sırtını da ben keseleyeceğim işte,o kadar"

"Bunun tartışmasını haftaya Cuma'ya yaparız.Belki o güne kadar sen nezafet hamamına tellâk girersin... Lüzumsuz herif sende!."

Buyrun,ikinci katta olanı biteni izleyin..Evin delikanlısı avazı çıktığı kadar bağırıyor..

"Şili'de de Pinochet ayıp ediyor ha...Demokratik özgürlükler bu kadar kısıtlanır mı be?"

Baba da celâlleniyor.

Sana ne ulan Şili'den? Ya da bana ne!

Pinochet benim biraderim mi,senin amcan mı,canı cehenneme bize Ne?.."

"Hayır efendim böyle cehennem gibi soyut kavramlarla geçiştiremezsin işi,biraz evrensel düşünmen gerekiyor,daha somut olmalısın.Sen oradaki bakır madenleri dalgasını biliyor musun bir kere?.."

"Ulan teres bana ne oranın bakırından?Ben ancak evdedi bakır tencerelerin kalayına bakarım!"

"Kalaylat bakalım kalaylat.Ne olacak işte,senin dünyan tencere kadar işte..Ondan sonrada kuşaklar arası çatışma diyorsunuz.."

"Hanım,hanıımm.Getir sen şu benim hem pamuklu,hem yünlü bel kuşaklarımı.İkisini birden dolalayım belimede çatışsın dursunlar.

"Bu oğlan öyle istiyor.İllede kuşatlar arası çatışma

diyor..Onun da gönlü olsun.."
Burada devreye evin annesi giriyor ve de soruyor.
"Ya benim gönlüm?.."
"Ne olmuş senin gönlüne?"
Bir nihavend beste oluyor annenin yanıtı.
"Benim gönlüm sarhoştur yıldızların altındaaa..."
Devamı dördüncü kattan!
"Sevişmek ah ne hoştur yıldızların altındaaa..."

Bu dördüncü kattakiler yeni evli...Akılları fikirleri sevişmekte!..Nasılda katıldılar şarkıya..Neymiş efendim;yıldızların altında sevişmek ne hoşmoş..Hey gidi gençlik hey! İnsan gençken yıldızların altında değil üstünde(!)sevişir üstünde!..Hele ortalıkta bu denli çok ve de fıstık gibi yabancı sinema ve film yıldızı varken!..
Dördüncü katın yeni e sakinleri sırf tartışma saati diye cilveli bir şekilde tartıştılar bazı küçük sorunları için sonra da uzlaştılar herhalde!..Banyo duşlarından kuvete düşen su sesleri sağnak yağmur sesini andırırcasına diğer dört kata da yayıldı!.Arada bir genç kadının "çok bastırma,çok bastırma.....liflerken çok bastırma sırtım ağrıyor,kemiklerim kırılacak" itirazlarına karşı kocası iltifatlar yağdırıyordu.
"Taş kırılır mı Nazife? Taş gibi,taş bebek gibi kadınsın maşallah..Vallahi seni sabunlarken benim belim ağrıdı.."
Cilveli,işveli,şen şakrak,neş'eli bir şekilde yanıtladı kadın kocasını körpecik sesiyle.
"Beline kuvvet aslanım benim beline kuvvet!.."

Eh işte dünya bu,kimi beline kuvvet kimi çeneye kuvvet gidiyor tam gaz...Beşinci katta oturanlarda çeneler kuvvetli evvelallah...Belkide tüm kuvvetlerini bugün bu

saatteki tartışma özel programında kullanıyorlar! Aile reisi bas bas bağırıyor..

"Son verdiğim paraları kokende kaptırdın dimi? Sus, yalan söyleme bana.Yaşından utan.."

Eyvah eyvah..İş yaştan açılınca "usulen kavga"hakiki kavgaya dönüşüverir anında...

"Aa...Terbiyesizin zoruna bak.Nerem yaşlı benim.Bakımlı kadınım ben,cildim filân kız gibi kız!."

"Pööhhh...Onun için mi çamaşır asarken dirseklerinle omuzların arasındaki etler parçalanmamış bütün işkembe gibi sarkıyor şakulî,şakulî!..Sarımsakla sirkesini de koy baride akşama çorba niyetine yiyelim!."

"Çorbadan başka bir halt(!) yediğin yok zaten güçsüz herif.."

Bu söz üstüne adam işi amigoluğa mı vurdu nedir?Baksanıza çıktı sandalyenin tepesine,aldı eline bir sarı,Bir lâcivert çorap,başladı çılgınca bağırmaya..

"Gururluyuz güçlüyüz Ankara güçlüyüz.Gururluyuz güçlüyüz Ankaragüçlüyüz!.."

"Kes hadi kes tantanayı.Konken var akşama,para ver bana biraz.."

"Ne parası be kokuşuk?İnsan binmeyeceği(!) eşeğin önüne ot atmaz!."

Eveeeet...Biz bir Cuma akşamı kavgalarımızı yaptık ama beş dairenin gürültüsüde akşam vakti sokağı sardı hani.. Ele-güne az biraz rezil olduk...

"...Yihohoooyyttt...Tutmayın ulan beni..."

"Nezafet hamamına tellâk girersin.."

"...Sevişmek ah ne hoştur yıldızların altında.."

"...Beline kuvvet aslanım beline kuvvet..."

"...İnsan binmeyeceği eşeğin önüne ot atmaz..."

OKUTMAK İSTİYORUZ

Ayşe'nin amcası aslında saf,temiz bir adamcağızdı.Her insanda olduğu gibi onda da bir takım inançlar vardı.Bu inançlarından biri de okunmak,okutmak idi.İnanırdı ki bazı derin hocalar okuyup-üflédi mi işler iyiye giderdi...

İlçeye bağlı dağ köylerinden birinde Hızır Hoca diye birinin soluğunun kuvvetli olduğunu duymuştu.Ona gidip Ayşe hakkında danışacaktı.Durum böyle de böyle deyip,durumları bir güzel anlatacaktı.

Vardı gitti hocanın köyüne.Buldu hocanın evini..Hoca kapısı kapalı.Öyle tıklatmayla,şıklatmayla,itmekle kakmakla açılacak gibi değil.Otomatik makinalar gibi para atmadan çalışmıyor!Otomatik bir kolun ucuna(!) yâni kapıda açılan uygun bir delikten dışarıya kolunu uzatıp avcunu açan adamın eline parayıkoymadıktansonra kapının açılma olasılığı,olanağı yok!Ne yapsın amcabey;bastırdı parayı açtırdı kapıyı..Ev hoca evi değil avukat yazıhanesi sanki..Duvarda bir uyarı levhası..."Danışma ücrete tabidir." O da ödendi.Amcabey başladı derdini yanmaya.

"Ey büyük hoca,yeğen uğruna şaştım geldim,şu yüce dağları aştım geldim.Yolda gelirken minibüs bozuldu,onun

için gelişimiz biraz geç oldu.Ne yapalım kusura kalma,vereceğimi verdim başka para alma.Oh maşallah evinin önü ayva'lık narlık,vermesin Tanrı sana hiç darlık..."

Derin hoca sakalını sıvazlarken pişkin pişkin konuştu:

"Kes tantanayı kes.Kendini telef etme.Anlat hele derdini.."

"Bak hocam,benim biraderin bir kızı var.Geldi onbeş yaşına..Renkli renkli dergilere bakıp bakıp tepiniyor. Anası şunu okutalım dedi.Ben de amcası olarak yardımcı olmak istedim.Sordum soruşturdum sonunda seni buldum.Getireyim mi kızı sana?..Okur musun bi iyice?..Biz bunu okutmak istiyoruz..."

Ayşe'nin amcası köyde bu görüşmeyi yaparken dayısı ilçe Milli Eğitim Müdürü'nün yanındaydı..

"Sayın müdürüm bir derdimiz var ki sormayın.Bizim yeğen var bir tane.Adı Ayşe,yaşı onbeşi buldu.Okuması-yazması yok.Renkli renkli dergilere bakıp bakıp tepiniyor. Anası şunu bir okutalım dedi.Ben de dayısı olarak yardımcı olmak istedim.Artık ne yapıp edin bize yardımcı olun. Küçüklerin gittiği okula mı alırsınız,büyüklerin gittiği kurslara mı alırsınız bilemem ama,nereye alırsanız alın müdür bey,yapın bir iyilik.Biz bunu okutmak istiyoruz.."

Ayşe'nin amcası köyde hocayla,dayısı ilçede müdür beyle görüşürken babası da,eski tanıdığı Bakkal Hasan efendinin dükkânındaydı.Hal-hatır sormadan,havadan-sudan dem vurmadan sonra Ayşe'nin babası eveledi-geveledi söze girdi.

"Yahu Hasan efendi be,senin oğlan da askerden döndü geldi işte.Hoş geldi safalar getirdi...Oh ne güzel vatan hizmetini de bitirdi.Maşallah maşallah aslan gibi de de-

likanlı.Umarım alırsın onu yanına,güzel güzel ticaret yaparsınız burada.Ticaret iyi şeydir ha dimî?..Alıp-satmak iyidir be Hasan efendi.Var mısın biz de karşılıklı bir alış-veriş yapalım seninle?..Sen bana damat ver,ben sana gelin vereyim.Hani maksat ticaret olsun.Seni de severim oğlunu da severim.Elbetteki alasın diye kızımı da överim. Ayrıca da kızını övmeyen dizini döver.Hem de bizim kızın anası şunu bir okutalım,dedi.Ben de babası olarak onlara yardımcı olmak istedim.Alır mısın benim kızı senin oğlana?.Al vallahi al da hayrını gör."

Ayşe'nin babası konuşmayı kaptırmış giderken Hasan Efendi'nin "yav be kardeşim sen zepevenk misin" yollu sorularını bile duymuyor,ya da duymazlıktan gelerek konuşuyor da konuşuyordu.Sonunda niyetini açıkça söyledi bir kez daha.

"Biz kızı sana okutmak istiyoruz..."

Hemen hemen aynı anlarda amca,dayı,baba tarafından yapılan bu konuşmaların nedenini tam olarak anlayamamış ve merak etmiş olabilirsiniz.Açıklayalım öyleyse..

Dün gece,magazin dergisindeki gelinlik giymiş kadın sanatçının resmine bakıp bakıp resim altı yazıları okuyamadığından mıdır,onun gibi bir gelinlik giyemediğinden midir nedir Ayşe sinirli sinirli tepinmeye,deli deli hırıltılar çıkarmaya başlayınca annesi önce onu "sus kız dellenme" diye susturmaya çalışmış sonra da odadakilerden yalvarırcasına bir istekte bulunmuştu.

"Bu kızı okutalım.."

İşte bu istek üzerine amca,dayı,baba kızı "okutmaya" çıkmışlardı.Ama okutmak sözünü üçü ayrı ayrı anlayınca olay böylece gelişmişti.Hepsi bu...

Peki şimdi ben ne mi yaptım?..Hiiiiç...Ne yapacağım, bu öyküyü size okuttum işte...

İNSANLAR...

Sokağımızda boşalan bir evin yeni kiracısı gelmeden onunla ilişkin haberler geldi.Ne iyi,ne güzel,ne hayırlı haberdi bunlar.Gelecek olan kiracıyla ilişkin haberleri bizlere,evi badana ettirmeye gelen bir yakını verdi.Uzun uzun anlattı.

"Çok iyi adamdır buraya taşınacak olan bey.Bir başka iyi adamdır o.Çok iyidir çok.Ben ömrümde onun gibi insancıl, onun denli yardımsever adam görmedim.Geldiği yerde çevresindeki komşulara yaptığı yardım bir hesapta toplanacak olsa banka müdürleri "paranı bize yatır" diye peşini bırakmazlardı vallahi.Onun dostlarına dağıttığı parayı atmışyedi kentin yoksullarına yedi bayram fitre-zekât diye versen daha onyedi bayramlık para kalır.Adam soydan varlıklı.Dedelerinden küpler dolusu altın kalmış. Kalmış ya hiçbir yerinden,hiçbir şeyinden belli değildir bu.Bakın karşıdan şöyle bir,sizin gibi,benim gibi bir adamdır.Giysilere,dış görünüşe,ev eşyasına,mobilyaya buna hiç önem vermez.Dümdüz,sade bir vatandaş gibi yaşar. Korkunç derecede alçak gönüllüdür.Çalışmayı sever.Boş oturmak en kızdığı şeydir.Bunca varlığına karşın memur-

luk yapmasıda bundandır.Buraya tapu dairesine geliyor.Buraya gelmeden önce bulunduğu kentte de aynı işteydi.Yardım severdi dedik ama bu yardımı kendi gönlünce yapardı. İşin içine zorlama girince bozulurdu.Buraya atanmasıda bu nedenle oldu zaten.Tapu dairesinin müdürü,dairenin kömürünü alıvermesi için çok zorladı onu.O da inat etti almadı.Sen misin almayan,sürdüler işte buraya.Varlıklıysa devletten de varlıklı değil ya,devlette kendi kömürünü kendi alsın dimi ya? Kimi kimsesi de yoktur.Bu yüzden komşularını hısım beller,akraba sayar,onlar için ölür, ölür.Evini boşaltırken kendisine yardım edenlere,eşyaları toplarken işin ucundan tutuverenlere bir para dağıttı bir para dağıttı ki şaşırırsınız.O paraları dağıtmayıpta buraya getirecek olsaydı iki üç tane koca koca bavulu bu iş için kullanmak zorunda kalırdı.Onun gönlünü hoş edenler vurgunu vurdu demektir.Komşularından da çok birşey beklemez.Komşu kızlar arada bir evini silip süpürsünler,kadınlar bir tas çorba göndersinler,şöyle hafta da bir çamaşırlarını yıkayıp-ütülesinler tamamdır.Bu yardımları yapanlar en büyük parayı hak edeceklerdir.Tüm bunları nereden biliyorsun diyeceksiniz.Ben onun çocukluk arkadaşıyım.Vasiyetini bana yazdırdı.Böyle şeyleri şimdiden söylemek pek doğru sayılmaz ama ben yine de söyleyimde bilin.Vasiyetinin özü şu: "Tüm varlığım,bütün param,altınlarımın tamamı,bana sağlığımda yardım eden sokak komşularımındır." Yalnız,ölümü geldiği kentte olmadığından oradakilere vasiyetname dışı yardımlarda bulundu.Diyeceğim şu;buradan,bu evden,bu sokaktan onu ölümde alsa,yeni bir atamada alsa,ona sağlığında yardım edenin sonunda yüzü güler.Gerisini siz düşünün gayrı.Yalnız,iyi davranışların yardımların sonunda para elde etmek için yapıldığını anlarsa çok öfkelenir.Öfkelenince de zırnık koklatmaz.Benden bu denlisi ötesini siz bilirsiniz"

Badana bitti.Komşular evi bir güzel silip süpürdüler. Camlar pırıl pırıl oldu.Yerlerde toplu iğne başı denli bile kireç kalmadı.Bal dök yala.Eşyalar geldi.Sokak komşuları elbirliğiyle taşıyıp yerleştiler."İzaz-ikram" daha ilk günden başladı.

Her öğün bol bol yemekler,tatlılar,meyvalar getiriliyordu.Ev,her hafta iyiden iyiye,eni-konu temizleniyor,çamaşırlar yıkanıp ütüleniyor,dahası her sabah ayakkabıları boyanıp parlatılıyordu.İşler gerek yardımsever adam için gerekse komşuları için iyi gidiyor sayılırdı.Tüm komşuları,böylesine iyi niyetli bir adama yardımda bulunduklarından mutluydular.Yalnız içlerinde bir korku,bir kuşku vardı.Ya kendileri adamdan önce ölüverirlerse! Böyle bir durumda geride bırakacaklarının da yardımsever komşularınca parayla ödüllendirilip ödüllendirilmeyeceğini öğrenmek,bilmek istiyorlardı.Ne ki,kimse cesaret edipte soramıyordu.Ne demişti arkadaşı? Öfkelenirse zırnık koklatmaz.Bu nedenle ona kimse birşey soramıyordu.Öyle ki,partisel ayak oyunları nedeniyle kıyıma uğrayıp bir başka kente atanan "mübaşir" bile hiçbir şey soramadan ağlaya ağlaya ayrılmıştı.

Yalnız,belirtmekte yarar var.Kentte bu yardımsever adamın varlığı kısa zamanda duyulmuştu.Başka yörelerde oturanlar o sokağa taşınabilmek,orada boşalacak ilk eve kapağı atabilmek için dört gözle bekler olmuşlardı.Sonunda mübaşirin boşattığı ev dört yüz bin lira hava parasıyla bir başkasına kiraya verildi.Bu evin sahibi,kendisine şimdiden böylesine büyük iyiliği dokunan yardımsever adama minnet borcunun birazını olsun ödeyebilmek için ona bir tepsi kıymalı börek gönderdi.

***

Sonunda,yardımsever adam bir sabah evinde ölü bulundu.Haber olanca hızıyla yayıldı sokağa.Konu-komşu doluştu eve.Eve doluşanların yatağında hareketsiz,sessiz,başı yana düşmüş adamla hiç ilgilendikleri yoktu.Her biri evin

bir köşesini didikleme başladı.Çekmeceler,dolaplar,sandıklar,kilim altları arandı-tarandı.Sonunda,mutfak perdesinin arkasında,pencerenin önündeki çatlak vazonun içinde bir sarı zarf buldular.İşte varlıklı olmuşlardı. Yaptıkları iyiliklerin karşılığını göreceklerdi.Vasiyetname ellerindeydi.İçindeki yazılı kağıt yırtılmasın diye olanca heyecanlarına karşın zarfı titizlikle açtılar.İçlerinden biri soluk soluğa okumaya başladı.

"Sevgili dostlar.Sayın komşularım.Bana bunca zamandır baktınız.Yedirdiniz içirdiniz,temizleyip giydirdiniz. Sağolun,varolun.Tuttuğunuz altın olsun.Beni sağlığımda hiç yalnız,yardımsız bırakmadınız.Bunlar için sizlere ne denli teşekkür etsem,gerçek ölçüye ulaşamıyacağımı biliyorum.Ben sizlere minnet borcumu nasıl ödeyeceğim?Neyse sözü daha çok uzatmanın gereği yok.Benimle ilişkin herşey yalan-dolan,palavraydı.Varlıklı değildim.Garip bir memurdum ben.Bana dair haberlerin tek doğru olanı kimsesiz oluşumdu.İşte bu yüzden uyduruldu bu palavralar.Haksız da sayılmazdım.Ben küçücük maaşımla temizlik,yemek,çamaşır işini nasıl çözecektim? Ancak ve ancak bu işleri komşularıma bedavadan yaptırabilirsem geçinirdim.Başka çarem yoktu.Sorarım size,o palavraları yaymasaydık içinizden hanginiz ilgilenirdi benimle? Hiçbiriniz değil mi? Varlıklı oluşuma ilişkin haberleri size getiren adam benim çocukluk arkadaşım filân değildi.Ben onu parayla tuttum. Sizlere söylediklerini de ona kendim ezberlettim.Sözün kısası,oldu işte bir kez.Affedin beni.Zaten affetmeyipte ne halt edeceksiniz?Yırtınsanız çaresi yok."

Komşular vasiyetnamenin okunuşu bitince bir öfkelendiler bir öfkelendiler ki sormayın.Öfkelerini evdeki eşyalardan aldılar.Kırılıp atılmadık hiçbirşey kalmadı ortalıkta.Üstelik evi ağızları köpürürcesine hiddetlenerek terkedenler adamın ölüsüne tükürdüler.Yalnız içlerinden biri,kiracısından dörtyüzbin lira hava parası,alanı,öbür-

lerine oranla,biraz daha insancıl davranıp cenazeyi kaldırsınlar diye belediye'ye haber verdi.Ancak şimdi onun da başı dertte.Kiracısı hava parasını geri istiyor! Mahkemelik oldular.

HAKİKİ DOKTOR YAKALANDI

Gazetelerde sık sık okuruz...Sahte doktor yakalandı.. Sahte doktor yakayı ele verdi...Sahte doktor muayenehanesinde kıstırıldı vs...

Uzun süre doktor rolü yapabilmek her babayiğidin harcı değildir...Bu yakalanan tipler belki biraz tiyatrolarda(!) onun bunun kayırmasıyla sürekli iyi rollere çıkanlardan daha iyi rol yaparlar.Bu nedenle yasalar elverse bu sahte doktorları hapishaneye değil tiyatroya göndereceksin...

Neyse bizim işimiz sahte değil,hakiki doktor yakalanmasıyla ilişkin bugün.

Komiser,üç-beş kişinin arasında içeri sokulan adamı görünce geleneksel sorusunu patlattı hemen.

"Ne halt karıştırdın bakim?"

"Halt malt karıştırmadım komiser bey."Şunlar bıraksın elimi kolumu da anlatayım."

Komiser,filmlerde sık sık gördüğümüz biçimde tek kaşını hafiften kaldırıp gözlerini de yine hafiften sağa sola oynatınca adam serbest kaldı.Komiser,yine birtakım kaş-göz işaretleriyle oturttu hepsini masası önündeki

sandalyelere...

Genç adam anlatmaya başlamadan onu getirenler girdiler lafa...

"İşte komiserim bu adam hakiki doktor...

"Evet evet sayın komserim hakiki mi hakiki bir doktor bu hergele..."

"Doktorun ta kendisi hem de..."

"Bu adam var ya bu adam sapına kadar doktordur beyciğim.Lamı cimi şeytanı cini yok bu işin bu adam resmen doktordur.Artık gerisini siz bilirsiniz komiserim.Biz yakalayıp getirdik.Şimdiye kadar,hırsız,uğursuz,dolandırıcı,kaçakçı,üçkağıtçı,beli tabancalılarla uğraşan komiser kendisine hakiki bir doktor getirilmesine pek anlam verememişliğin şaşkınlığıyla sordu:

"Yani biz buraca kınca da Vali'ye gidip hakiki polis diye de beni mi şikayet edeceksiniz? Bu ne biçim dalga ,anlayamadım gitti vallahi billahi.Şunu bir anlatın hele..."

"Efendim şey..."

"Bakın komiser bey..."

"Biz bunu nasıl yakaladık biliyormusunuz?"

"Bu var ya bu..."

Komiser her kafadan çıkan bu sesleri öyle kaş-göz işaretiyle susturamayacağını anlayınca "Susun beee" diye bağırarak yumruğunu masaya bir indirdi ki,yemin olsun bu yumruğun sarsıntısıyla tavandaki ampul bile yandı söndü, yandı söndü,masaya yakın pencerenin alt camı çatladı,masadaki çay bardağının içindeki kaşık fırladı tavandan toz yağdı odaya...

"Sen kendini anlat bakiim delikanlı.Nedir bu hakiki doktorluk işi?"

"Komiser bey..Ben bu adamların da dediği gibi aslında hakiki bir doktorum.Bilirsiniz insan mesleği ne olursa olsun okulunu bitirince kendi memleketinde çalışmak ister.Ben de Tıp Fakültesini ve ihtisasımı bitirince anamın babamın hısım akrabanın bulunduğu ilçede bir muayenehane açtım.Hay açmaz olaydım.Perişan oldum vallahi komiser am-

ca perişan oldum Meslek sahibi olan adam baba eline bakar mı? Bakmaz elbet ama aç kalmamak için zorunluydum peder beyden harçlık almaya"

Komiser alt dudağını üst dudağına yapıştırıp başını hafif sallarken şaşkınlığını gizlemeksizin sordu:

"Oğlum bu ne biçim iş?Esnaf,tüccar değilsin iflas edesin batasın,memur değilsin paran yetişmesin."

"Keşke memur olaydım komiser bey keşke yanî..."

"A...a..aaaa..Sus bakayım,ağzından yel alsın.İnsan kendisi için beddua eder mi?Anlat hele gerisini güzel güzel."

"Geldik açtık muayenehanemizi.Bizim sülale geniştir biraz...Duyan geldi duyan geldi.Oram diyen geldi buram diyen geldi.Daha önceden kolunu paslı teneke kestiğinde doktora gitmeye gerek görmeyen eline toplu iğne batsa bana geldi.İlk doğumlarını tarlada,bağda,bahçede yapanlar karnı gazdan şişse"Hamilemiyim ki acaba"diye bana koştular.Şimdi siz haklı olarak,insan doktor çıkıp kendi ilçesine gelince hısım-akrabasının derdiyle ilgilenmezmi diye düşünüyor olabilirsiniz.Elbette ilgileneceğiz ama biz de bu işin sonunda üç-beş kuruş kazanıp karnımızı doyuracağız değil mi ama?Oysa bunlar maddi durumları iyi olduğu halde yalnızca bir "Sağ olasın" deyip tek kuruş vermeden çekip gidiyorlardı.Üstelik akrabadan olmayan kişileri de tutup bana getiriyorlardı,beleş tarafından! Ya da "Bizim Mehmet bakar size,selamamızı söyleyin yeter,sakın para filan da vereyim demeyin" diye de tembihleyip bana gönderiyorlardı ki bu tür hastalar da çıkarken bir "Sağolasın" lütfedip gidiyorlardı sırıta sırıta...Buna can mı dayanır komser bey?...

"Adınız Mehmet demek?...

"Hayır efendim Ahmet..."

"Neyse Mehmet,Ahmet...Devam et bakalım devam et..."

"Baktım ki bizim ilçede rızkımız kesik,para nanay,hısım akrabada keyifler şinanay.Ulan ben bunların keyfine kaynak mı olacağım,burada kalıp manyak mı olacağım deyip ilçeyi terketmeye karar verdim.En iyisi "Askere gitti"

ayakları.Bu nedenle aradabir muayenehanemin kapısına üzerinde "Askerlik Şubesi'ne gitti,birazdan gelecek yazılı bir kağıt iliştirip askerlik işlemleri ile uğraşıyor kandırmacası vererek evde yatıyordum.Bu kâğıdı da,ne olur olmaz bakarsın bana vizite ücreti verecek bir hasta takılır gibisinden son derece iyimserlik kokan safdilliğimden ötürü yapıştırıyordum ha..."

Lafın burasında eski Mehmet,yeni Ahmet'i karakola getirenlerden biri pişkin pişkin sırıtarak konuştu.

"Yerler mi bu garipler komiser bey.Biz ilçeye yeni atanan kaymakamın onuruna verilen yemekle askerlik şubesi başkanlığına vekaleten bakan yedeksubay delikanlıyı biraz fazlaca rakılayıp doktorumuzun askere gitmediğini gözlerden kurtulmak için İstanbul'a tüydüğünü öğrendik ondan.Bu kelek de bizi numarasını yiyeceğiz sandı.Neysze biz lafını kesmeyelim,gerisini yine kendi anlatsın."

"Evet komiser bey.Askere gidiyoruz diye çıktık geldik İstanbul'a.Açtık bir muayenehane.Astık tabelamızı.Ama uyanık davranıp adımı soyadımı mahkeme kararıyla değiştirip tabelaya'da yeni adımı yazdırdım.Mehmet böyle oldu Ahmet işte.Tanınmamak için de şu gördüğünüz sakalları bıraktım,bu koyu renkli gözlükleri taktım.Komiser bey ilçe doktorluğu bir alemdir.Hem insanlara bakarsın hem de arada bir kedi-köpek filan da getirirler aksırıyor tıksırıyor diye.Bana son zamanlarda sık sık orman koruyucusunun köpeğini de getiriyorlar.Meğer amaçları ileriye yönelikmiş bunların.Şerrine lanet deyip bir gün kaçacağımı bildikleri için ararken kolaylık olsun diye köpeğe kokumu tanıtmışlar.

Nitekim o lanet köpek buldu beni.İt oğlu it ne olacak.Köpek değil mi yapacak köpekliğini.Buraya size gelmeden önce muayenehanemin zili çalındı.Açtım.Açar açmaz o uğursuz köpek papuçlarımı paçalarımı koklamaya başlayıverdi eksik kesik soluyarak.Gelen adamlar yani bunlar kapıdaki adamlar,sakalımdan gözlüğümden ötürü beni ben sanmadılar ama o itin sırnaşıklığından dolayı kuşkularını yenemediler.Bunlardan biri halamın oğludur.Çoçukluğumuz

birlikte geçmiştir.

Bir gün onunla bahçemizde ağaçları budarken ben yüksekçe bir daldan düşmüştüm.Düşerken de daha önceden budanmış sivri bir dalın ucu sol kalçamı epey derin biçimde yırtmıştı da gidip hastanede diktirmiştik.Bu durumu bilen halazadem diğerlerine "Vaziyet böyle de böyledir işte" diye anlatınca hepsi üstüme çullanıp pantolonumu sıyırarak kıçıma baktılar sol kanattaki yara izini görür görmez tutup beni buraya getirdiler ifadem bundan ibarettir komiser bey..."

"Ne diye getirdiniz ki doktoru buraya.Bir suçu yok ki adamın.Hakiki doktorluk suç mu?"

Doktoru getirenlerden biri yanıtladı komiseri:

"Bu doktor bizi tehdit etti efendim.Biz kendisine "Hadi yürü memlekete gidiyoruz" deyince "Asla gitmem gitsem bile orada bana geldiğinizde sizin pipinizi kökünden kesmezsem bana da eskinin Mehmet'i yeninin Ahmet'i demesinler anasını satiiim" dedi.Biz de ağır tehdit altında olduğumuzdan tehdit edeni tutup getirdik size çaresini bulasınız diye"

Komiser yine kükredi aslanlar gibi.Vurdu yumruğunu yine masaya.Tavandaki ampül yine yandı söndü camlardan biri yine çatladı,masadaki çay kaşığı bu defa yanına yuvasındaki tükenmez kalemi de alarak yere düştü.

"Ulan teresler.Özgürlük yok mu bu memlekette ha,özgürlük yok mu? Adam istediği yerde çalışır.Gelmiyor işte sizinle.Defolun gidin hadi.Bir daha da buralara gelip bu doktoru rahatsız ederseniz perişan ederim sizi.Yürüyün hadi.Neymiş efendim hakiki doktor yakalamışlarmış.Onun yerinde ben olsam basardım iğneyi uyuştururdum ulan sizi. Yürüyüp gidin hadi zibidiler.Adam Hipokrat yemini ettiyse aç kalma yemini etmedi ya...

Siz yine bana dua edip köpek korucunun köpeği,resmi bir sıfat var diye vurdurmadım onu.Yoksa bizim bekçiler hemen zımbalardı onu alimallah.Sizin haberiniz yok her halde şimdi İstanbul'da köpek öldürme kampanyası var zaten.Alın gidin köpeğinizi de orman katillerini yakalattı-

rın ona.Hadi güle güle..."

Doktorun belalıları gittikten sonra hakiki komiser kendine ve hakiki doktora birer çay söyledi demli tarafından karşılıklı içtiler.

ŞEFİMİ NASIL DURDURDUM?..

Benim başımda bir şef var ki Allah Allah ve de yandım Allah...Yandım ki yağlı çıralar gibi...Adam bir alem.. Hiçbir ortak yanımız yok..Dil anlayışımız farklı,din anlayışımız farklı,okuduğumuz gazeteler dergiler,gezdiğimiz sergiler,ödediğimiz vergiler farklı...

Son günlerde bizim şefe-müdürümüz emekliye ayrıldığı için-bir de müdürlük "vekâleti"verdiler ya,adam iyice bir havalandı..Asıyor kesiyor,fırtınalar gibi esiyor..Ama benim hiç aldırdığım yok..Frenlemeye çalışmıyorum kendisini..Ne demişler;"köpeğe gem vurursan kendini at sanar." Onun için hiçbir önleme başvurmuyorum...Ne iş verirse yapmaya çalışıyorum elimden geldiğince...Ama ona iş beğendirmek olası mı? Değil.Herşeye bir bahane bulur..Bulduğu bahanele kendi düşüncesi olarak belirtse pek bozulmayacağım ama iki de bir"Sayın genel müdürümüz bu işe bozulur,dostumdur kendisi,iyi bilirim huyunu-suyunu,dikkatli olmalısın" diye lâf sokuşturur araya..Adım gibi biliyorum ki genel müdürümüz bu tür işlere kesinlikle karışmaz..Karışması bir yana bizim şefi sokakta görse ya tanır ya tanımaz!Ama şefim yine de kendisinin genel mü-

dürle çok samimi olduğunu,can ciğer dost olduklarını,onun bunun yanında yineler durur.Sorsunlar sormasınlar bir punduna getirip "yahu dün akşam genel müdürle karşılıklı rakı çektik,fazla mı kaçırdık nedir,bugün midem pek fena" şeklinde palavralar sıkar..Ya da telefonunu çevirip sözüm ona genel müdürü aramış gibi yaparak "kızım bana patronu bağla dedikten sonra aklı sıra genel müdürle konuşur olanca samimiyetiyle...

"Yahu patron,var mısın akşama sahil kahvesinde bir tavla partisine?.."

"....."

"Oldu babacım,akşama çıkarken bir telefon ediver.."

"....."

"Bizim arkadaşlar da kahvedeyse bir-iki el de maça kızı oynarız..."

"Çocukları da gönder bizim eve oynasınlar bizimkilerler..."

"....."

"Mirim benim,pirim benim oldu anlaştık.Hadi eyvallah akşama görüşürüz..."

Biz de az eski memur değilizdir ha,yer miyiz böyle kelek numaraları...Hey gidi şef hey,sen koca genel müdürle bu tür konuşmaları rüyanda yapsan yatağına sıçarsın be..Adamın ağzını yırtarlar be ense köküne kadar...Ayrıca söz aramızda bizim şefin genel müdürle yaptığı hayâli konuşmalar sırasında telefonun fişi bendiniz tarafından çekilmiş oluyor ama o konuşuyor yine de adam adam..."Adam adam" da lâfın gelişi,adam olsa böyle şeyler yapar mı?..

Öylesine gıcık kapıyorum ki bizim şefin böyle pis numaralarına anlatamam...Ama size anlatacağım başka şeyler var...Göstereceğim ben bu şefe gününü..Ona öyle bir numara çekeceğimki feleğini şaşıracak.Beni adam yerine koymamak,vırt zırt bilgiçlik taslamak,etrafa havalar atmak,çalımlar satmak neymiş bakalım göstereceğim ona...Genel müdür kimmiş,neymiş,nasılmış,onu mu severmiş beni mi severmiş kanıtlayacağım ona...Elbet gelecek bir yeri bir zamanı..Pekte uzun değil bu zaman,engeç haftaya tamam...

Geldi işte...Hem zamanı geldi hem de genel müdür bizim odaya geldi...

"Oooo...Buyrun patron.Hoşgeldin.Geç otur şöyle..." (Dikkat buyurun bu lâfları şef değil ben söylüyorum ben...)

"Geç otur,geç otur allasen...Ne var ne yok bakim? Nasıl yenge,çocuklar?."

"İyilik be Abdullah'cığım..Öğleden sonra size gidecekler,akmaşa da alırız onları,birlikte bize gideriz...Neyse bırakalım şimdi bunlarıda sen bana söyle hele bakalım bok herifin teki dediğin şef hazretleri yalı kazığı gibi dikilen bu adam mı?.."

Ben,iki eli yanlara yapışık,korkudan vaziyeti apışık,göğüs ileri göbek içeri,dimdik,hazırol durumunda duran,ancak dururken biraz titreyen şefimin suratına küçümseyen bir bakış atarken,"ha ha bu işte" dedim ve sordum patrona:

"İttir edeyim gitsin mi?"

"Yok yok dikilsin orada...Benim konuşacaklarım seninle değil onunla..."

"Sen bilirsin Şerafettinciğim!.."

Şerafettin bizim şefe kızgın kızgın sordu.

"Utanmıyor musun ulan sen memuruna eziyet etmeye?."

"Şey efendim,arzedeyim.."

"Etme etme arz-marz etme,ben senin ne mal olduğunu biliyorum.İyi bilirim ben senin gibi tiplerin ne menem bok olduğunu.Siz ast buldumu aslan üst görünce kedi kesilirsiniz.Seni gidi hınzır seni.."

"Efendim nasıl emir ederseniz.."

"Sen kimsinki de ben sana emir vereceğim be? Dış kapının mandalı sende..Yalnız şunu bilki Abdullah'a eziyet edersen,ona birtakım havalar basarsan fena oynarım sicilinle..Haddini bilmezsen bildiririm ve de senin kaydını sildiririm.."

"Başüstüne efendim.."

"İşte bu kadar.."

Sonra genel müdür bana döndü:

"Ben kaçayım artık Apocum..Birikmiş evrak dolu masamın üstü,onlara bir göz atayım.Mesai bitimine yakın uğrayıver bana,birlikte çıkarız.."

"Oldu abîcim uğrarım.."

"Uğra uğra,hadi eyvallah..."

Genel müdür gitti.Oturdum masama.Yaktım bir sigara.Baktım benim şef dikilmiş; duruyor halâ orada ve bana bakıyor olanca şaşkınlığıyla.

"Buyur otur şefim.Fırtına geçti,kırmızı alârm bitti, çık artık sığınağından,otur masana.Olanları da unut. Aramızda kalsın herşey..Biz öyle genel müdür bizzat yanımıza geldi diye hava atacak insan değiliz.Olanlar oldu bitti bir kâbus geçti gitti.."

O gün bugündür bizim şef süt dökmüş kedi! Benimle gayet iyi geçiniyor.Lütfenli,ricalı bir şekilde ılımlı,olumlu kibâr kibâr konuşuyor...Sen bilirsin,nasıl istersen öyle olsun,boşver üzme canını iş için,yorma kendini gibilerden babayani önerilerde bulunuyor...Bir musibet bin nasihattan evlâdır hesabı benim bin türlü ricama karşı hep zart-zurt cart-curt eden şefim kendisi için bir felâket sayılacak genel müdürün odamızı bir kerecik ziyaretinden sonra iyiden iyiye adam oldu...

.....

Evet,o gelen kimdi?Nasıl ve niçin gelmişti benim yanıma? Gerçek genel müdürümüz müydü?Yok be yav,ne gezer Biz kim,genel müdür kim? O iş tümüyle benim dümenimdi. Dünyada insanlar çift yaratılır;derler ya benim bacanağın biraderide tıpatıp genel müdürümüzün benzeriydi,benzeri ne kelime yaygın deyimiyle tıpkısının aynısıydı...Şıp demiş birbirlerinin burnundan düşmüşler!..Kaş-göz,ağız-burun,saç-baş boy bos..Hepsi aynı canım hepsi aynı..İşte ben,bu ayrımsızlıktan,bu aynılıktan yararlandım.Bacanağın biraderi birkaç günlüğüne bizi ziyarete gelmişti..Akşam-

dan,uygulayacağım senaryoyu ona iyice anlatmış,sular gibi,seller gibi ezberletmiş,ertesi günde bizim ofise beni odamda görmeye gelmesini tembihlemiştim.Kerata pekte güzel uyguladı senaryoyu..Az hergele değildir zaten.Hiç açık vermedi..Bizim uyanık şefte yedi bu numarayı..Yememesi olanaksızdı.Bacanağın biraderi genel müdürlük binasındaki hangi odaya girse kimse kuşku duymazdı onun hakiki genel müdür olduğuna dair.Zaten ana kapıdan girişte de bekçiler selâm durmuş,o geçerken koridorlardaki amirler,memurlar saygılı biçimde kenara çekilip ceketlerinin düğmelerini iliklemişler.Çıkarken kapı önünde bekleyen makam şöförü otomobilinin kapısını açmış "buyursunlar efendim"diyerek ama bizimki sevecen bir tavırla konuşmuş.

"Sen geç otur oğlum şöförler odasında,bugün yemeğe yürüyerek gitmek istedi canım.Almaya da gelme,kendim dönerim ben.."

Yalnız o gün bugündür bütün genel müdürlük çalışanları, makam şöförünün,"iki dakika önce yemeğe yürüyerek çıkacağını söyleyen genel müdürümüz ben arabayı park yerine çekmeye hazırlanırken pat diye arabanın yanında bitti, bindik arabaya,biraz önce "sen git otur" diyen adamın yanından geçip gittik" diye şaşkın şaşkın anlatmasına akılsır erdiremiyorlar!..Hele hele bekçilerin "genel müdür o gün hiç çıkmadan peşpeşe iki kez kapıdan girdi,bizde iki sefer selâm durduk" demelerine bir anlam veremiyorlar.Bu adam genel müdür değil evliya evliya,diye mırıldanıyorlar...Adım gibi biliyorum bizim şefte içinden "hem evliya hem belâ" diye söyleniyordur! Ben de kıs kıs gülüyorum o günün olayları anlatıncaya.Ama rahatım çok iyi,bizim şef gık etmiyor bana..Hele bir etsin,çağırırım bacanağın biraderini ve bu sefer ilkinden beter sıvatırım yukarıdan aşağıya...Ama ya benim numaram öğrenilirse bana ne yaparlar bilemiyorum!..

PAÇAYI ZOR KURTARDIK...

Çalıştığım kuruluş beni bu ilçeye görevli olarak gönderdi.Hay göndermez olaydı be...Bizde fazladan üç kuruş "harcırah"alırız diye heveslenip çıktık yola..Hay çıkmaz olaydım.Bu ilçe'nin insanları ne denli meraklı,ne denli kötü niyetli...

Mevsim yaz..Sıcak desen acayip,yakıyor-kavuruyor... İlgili daire'de gerekli görüşmeleri yaptım.Edineceğim bilgileri edindim,alacağım belgeleri aldım.İşim bitti.Sokağa çıktığımda öğle ezanı okunuyordu.Bizim kente gidecek ilk otobüsün kalkmasına var daha birbuçuk saat.Ne yapmalı?Bu sıcakta güneş altında dolaşılmazya..Zaten biraz astımlıyımdır,zor soluk alırım sıcaklarda.Neyseki fısfıslı aletim yanımda,daraldımmı bu âletin plâstik borucuğunu ağzıma dayayıp iki fısfıs yapınca soluk alıp vermem kolaylaşıyor..Y ca astımlı olsam neyse,çarpıntımda var benim,fazla s arda yüreğim bir tuhaf atar.Ama önlemi elden bırakmam hiç,çarpıntı geldiğinde ağzıma pat iki hap,sıyrılırız tehlikeden...

Dün akşam kaldığım otelde,bunaltıcı sıcak nedeniyle pijamasız yattım,pencereyide aralık bıraktım.İyi halt et-

tim.Sivrisinekler kollarımı-bacaklarımı fısır fısır kabartmışlar.Ne ayıp,ilçelerine konuk gelen birine karşı böyle mi davranılır? Bizim memleketin,sivrisinekleri,arıları hep yerli halkı ısırır,onları sokar...

Bu sıcakta yemek ağır gelir diye pastane'de hafif birşeyler yemeyi ve buz gibi soğuk bir gazoz içmeyi düşündüm.Gördüğüm ilk pastaneye daldım..İçersi kalabalık, çok kalabalık hemde.Neyse bir popoluk yer bulup iliştim. Garson geldi.Bir ayçöreği iki gazoz söyledim.Gazozlardan birini hemen çekip serinleyeceğim,ferahlayacağım,diğerinide çörekle içeceğim..

İlk gazozu bir çektimki sormayın.Çokta soğukmuş meret...Buz gibi gazozu bir solukta çekince geldi mi bana bir acayiplik.Çenem takırdıyor,ellerim hafif voltaja tutulmuş gibi titriyor,dizlerim birbirine vuruyor.Göz kapaklarım saniyede birkaç kez açılıp-kapanıyor..Özetle her yanım seri biçimde zangırdıyor...

Bir topluluğa ilk gelenler zaten merakla izlenir,yabancı kişiler kuşkulu bakışlara hedef olur bilirsiniz.Öyleyse her tarafı ayrı ayrı zangırdayan birinin tüm dikkâtleri çok daha çabuk bir şekilde üzerinde topladığını da tahmin edebilirsiniz...Sözüm ona çaktırmadan bakıyorlar ama tüm gözlerin bende olduğunu adım gibi biliyorum. Tir tir titriyorum ama dikkâtlice gözlendiğimi de kestirebiliyorum.İşte ilk tepki geldi hemen yanımdaki masadan. Biri beni gösterip,arkadaşına kararını bildirdi.

-Arkadaş bu herif morfinman,eroinman,esrarkeş yada hapçı...

Hoppalaaaa...İşe bak sen.Bir soğuk gazoz yüzünden ne biçim itham ediliyoruz.Hay içmez olaydım.Çay içsene a kafasız ha çay içsene sen,buz gibi gazoz neyine senin.Çay iyidir.İyidir çay çay çay derken garson beni çay ısmarladı sanmış olmalıki çay getirdi..Titreme biraz hafiflemişti..Şu çayı da içtimmiydi sakinleşirdim iyice..Bende az birazda şeker hastalığı olduğundan çayıma bir tanecik sakarin hapı attım.Al sana bir lâf daha.

-Tamam azizim tamam.Bu herif hapçı.Baksana çabuk et-

kilesin diyede çayına karıştırıp içiyor...
Hay Allah,bu ilçenin insanları da ne cin şeyler böyle... Şıppadanak anladılar hapçı olduğumu! Çayımı içince biraz kendime geldim,titreme bitti ama bu kezde çarpıntı başladı..Tuttuk bir de çarpıntı hapı attık ağzımıza.

-Bak kâfire bak bak bak.Çay attığı yetmedi bir tane de ağzına attı.Tamam canım tamam;ben anlarım adamın hâlinden bu herif hapçı...

Baktımki benim durumum onları çok ilgilendiriyor,çok kızdırıyor,şunlara iyice bir gıcık vereyim dedim.Mide şişkinliğine karşı her zaman bir küçücük kutu içinde yanımda taşıdığım karbonat'tan parmak ucuyla birazcık alıp mendilime koydum,sonra mendili burnuma dayayıp derin bir soluk aldım.

-Tamam aga tamam.Bak esrarı da çekti o biçim.Yakalatmalı bunu.İlçemize belki de uyuşturucu satmaya geldi kimbilir?...

İçlerinden biri de çıkıp aksine bir söz söylemiyor.Yahu etmeyin eylemeyin bu adamın hâli-tavrı iyiye benziyor,yüzünde gözünde böyle kötü alışkanlıkları olduğunu gösteren bir ifade yok,falan demiyor ha..Oybirliğiyle uyuşturucu alışkanlığı olan birisi olduğuma karar verilmiş bir kez.. Maden onlar bana karşı bilmeden-etmeden saygısızlık ediyorlar bende onlara karşı bile bile gıcıklık edeyim bari anasını satiim...Çıkarıyorum astım aletimi.Fıs fıs fıs... Birkaç kez sıkıyorum lâstik topunu aletin,borusundan ağzıma doğru hava veriyorum..

-gördünüz mü,bakın bakın şimdide gaz hâlinde uyuşturucu alıyor kerâta...Herif tam techizat canım...

Gayet iyi biliyorumki içlerinden b[illegible]ı pastaneden çıktığımda da izleyecek beni.Hesabı verip çıkıyorum.Aynen düşündüğüm gibi,üç-beş kişi peşimde..Bunlar bu ilçenin en bıçkın delikanlıları olmalı...

Giriyorum caddedeki ilk eczaneye...Dedektifler(!) kapıda..En küçük ve en ucuz türden plâstik bir enjektör alıyorum..Birazcık yürüyorum.Ara sokaklardan birine dalıyorum.Yıkık bir bahçe duvarının iç tarafına doğru geçip,

enjektörün iğnesini koluma batırmış gibi yapıyor ve pistonu hafif hafif bastırarak morfini bir güzel zerkediyorum koluma!..İzleyip gördüler ya lâf hazır.

-Oh oh oh..Beyimizin morfin işi de tamamdır.Zaten belliydi morfinci de olduğu,kolları delik-deşik iğnelerden...

Delik-deşik dedikleri yerlerin iğne izi değilde sivrisinek ısırığı olduğunu söylemeye çalışsam inanırlar mıydı ki acaba? Sanmıyorum,böyle peşin hükümlü kişilere ne söylesen boş.Ben de boş yere çenemi yormak istemedim doğrusu.

Eh artık otobüsün zamanı geliyor.Garaja doğru yönelelim bakalım.Nah yönelirim..Bir bekçi bir kolumda bir polis öteki kolumda.Çok sıkı bir markajdayım!

-Yürü bakalım karakola..Hakkında bir grup tarafından yapılmış bir takım ihbarlar var!..

-Ne grubu ne takımı yahu;ikinci milli lig fikstürü mü yapıyorsunuz? O zaman karakola değilde Beden Terbiyesi'ne gidelim!..

-Yürü yürü hadi çok konuşma.Hele bir gidelimde beden terbiyesini görürsün sen! Senin bedenini bir güzel terbiye ederiz!.

İçimden;"ulan bu ilçede herkes bana düşman değilya karakol'da bir babacan komiser bulup anlatırız olanı biteni" diye düşündüm...

-Adın,soyadın,baba adı,ana adı,doğum yeri,doğum yılı, işin,adresin...

Bunları üçüncü sınıf lokantalarda "neler var" diye soran müşteriye olan yemekleri sayan garson ağzı çabukluğuyla, hiç soluk almadan,jet hızıyla sordukları için benim de yanıtım o havaya uygun oldu:

-Pilâv!

-Ne dedin,ne dedin?

-Fasulyeli olsun!..

Neyse bir anda lokantada değilde karakolda olduğumu anlayıp ciddiyete büründüm.

-Bakın Sayın komiserim,bir yanlış anlama var.Lütfen

beni dinleyin birazcık.Tutanak filân tutup zahmet buyurmayın,zaten durumu anlatınca hak vereceksiniz bana.Üstelik ben boşgezer,yeri yurdu belirsiz takımından değilim.Bir devlet görevlisiyim sizin gibi.. N'olur dinleyin...

Dinlediler.Kanıtladım onlara hap olarak içtiklerimin sakarin ve çarpıntı hapı olduğunu,fısfısı astım için kullandığımı,mendilimin içine koyduğum tozun karbonat olduğunu,eczaneden enjektörü de sırf o adamlara gıcık vermek için aldığımı söyleyince inandılar..Damgalı-mühürlü "hüviyet kartı"mı da görünce iyice bir yumuşadılar..Hele hele bu ilçenin ikinci ligte oynayan futbol takımının kaptanının yakın akrabam olduğunu söyleyince ayağa kalkıp "O ne futbolcudur be.." diyerek öptüler beni..Bende bunun üzerine beni yakalayıp karakola getiren bekçi ve polise "beden terbiyesi böyle öpücükle olur işte,gördünüz mü dedim.Karakolun kapısında sonucu merakla bekleyen şikâyetcilerime karşıda pencereden doğru-komisere çaktırmadan-sağ kolumu sol koltuk altımdan,başparmağımı da onun hemen iki yanındaki parmaklarımın arasından çıkarıp çıkıntılı (!) bir yumruk oluşturdum,bileğimi de kıvırtan dansöz beli gibi dairesel biçimde oynatarak bir "beden terbiyesizliği(!)" yaptım!...

Şimdi soracaksınız,bu hareketimizden ötürü dışarda bekleyenler çıkışta sizi marizlemedi mi,bir güzel sopa çekmediler mi? Az biraz kurnazlık bizde de vardır hani.. Komiser'e otobüsümün kalkmasına üç-beş dakika kaldığını, haksız bir şikayet yüzünden karakolda çok zaman yitirdiğimi söyleyince beni garaja karakolun Jeep'iyle gönderdi..Hem de yanıma iki polis verdi!

Ama bir daha her ne sebeple olursa olsun bu ilçeye gelmem..Bir günlük harcırah diye bir maaş verseler yine gelmem..Tanırlar ederler neme gerek...Sonra bunların elinden beni takım kaptanları bile kurtaramaz...

MASKELER DÜŞTÜ...

"Bizden değildir.Zararlıdır.Alınmalıdır..."
Bir zamanlar taşra örgütünden merkeze herhangibiri için bu dört kelimelik haber uçuruldumu haftasına kalmaz şikayet edilen "zararlı" bir başka kente atanıverirdi.Antini-fantini,avarası-gavarası yoktu bu işin,böyle olurdu hep...

Yazılı-imzalı,damgalı-mühürlü atama buyruğunu alınca tası-tarağı,fincanı-bardağı,fanilanı-donunu,gömlekle-pantalonu toplayıp gideceksin yeni görev yerine,yeni okuluna..Atanmışsın bir kez..Yok çaresi.Buna atama değilde atılma denirya neyse..

Zamanın gücü(!) beni güzel güzel adam gibi çalıştığım son okulumda tutmadı..İşin aslı,gözleri pek tutmadı beni..Benim gözümde onları tutmuyor ve böylece ödeşiyoruz! Bu ödeşmede bir taraf alacaklı bir taraf verecekli kalıyor ama n'aparsın bu tür ödeşmeler böyle işte!..Bizim; akıldan hesap yapan bir bakkalımız vardı,çabuk çabukmırıldanarak seksen seksen yüzseksen,kırk daha ikiyüzkırk ve ikibuçuk lira al beş kuruş diyerek hesaba-kitaba pek aklı ermeyen çocuklara ve yaşlılara sık sık kırkbeş ku-

ruşluk kazık atardı;paralar alınır verilir,ödeşirler olur biterdi.Bizim hesap da öyle bir hesap,bizim ödeşme de böyle bir ödeşme anlaşılan..Ne anlaşılanı,aslında bal gibide anlaşılmayan...Aslında,anlayan beri gelsin diye bağırsan kimse bir adım öne çıkmaz ama gizli bir el arkadan ittiriveriyor olmalıki birilerini "anladık" der gibilerden fırlıyorlar ortaya...Fırlamalar işte n'olacak! Fırlamalar,şunlar bunlar bir yana bu memleketin her yanı bizim;kentler bizim kentimiz,köyler bizim köylerimiz,okullar bizim okulumuz,çocuklar bizim çocuklarımız...Ah bir de o büyük büyük orospu çocukları olmasa...Hani şu atama işleriyle uğraşan,türlü entrikalarla onun bunun kuyusunu kazanlar,verilen ödünlerle küstahlaşıp,şımarıp azanlar... Ne yapalım gün gelir bunların da nesli tükenir! Ya da biri çıkar ödün yerine verir bunlara odunu...

Memleketin her yanı bizim dedik ama oradan oraya taşınmaya paracıklar yetmiyor..Bırakın TL'yi Dolar olsa yetmez bu işlere alimallah...Kamyon parası çok tutuyor.. Kamyona yükleyeceğin ev eşyalarını satmaya kalksan kamyon parasını çıkaramazsın.Eşyaları bırakıp gitsen,gittiğin yerde az peşin çok taksitle bile yenilerini alamazsın, böyle boktan bir durumdur bu durum,az daha derin düşünsem çıldırır kudurum!..Kudurmuşları var deyip vazgeçiyoruz neyseki!..

Gittiğin yerde bir de kiralık ev bulma sorunu çıkarki karşına vay vay vay..Şellek-mellek olursun,şapa tam oturursun...İşini sorarlar,maaşını sorarlar,çocuk sayını sorarlar,kaç aylık peşin verebileceğini sorarlar..Yani kimse babanı sormaz hep ananı(!) sorarlar...

Sonunda gidersin gideceğin yere,girersin gireceğin eve ama bu işlerin nasıl olup bittiğini bir sen bilirsin bir de...Birdesi-mirdesi yok,bir sen bilirsin işte...Bildiklerin rüyalarına girer,insanlık onuru,çalışma özgürlüğü,hak-hukuk gibi kavramlar dolanır beyninde.Avukatımı istiyorum falan filân dersin..Hastir ulan inek,ne avukatı, burası neresi derler..Sonra uyanırsın,tüh anasını rüyaymış dersin,sonra kalkar tıpış tıpış işine gidersin...

Evimden okuluma,okulumdan evime gidip gelirken daracık birkaç sokak geçtikten sonra izlediğim ana cadde'de kocaman bahçeli,bahçe duvarları bile mermer kaplı,çok şatafatlı üçer katlı iki yapı daha ilk günlerden dikkatimi çekmişti.Saray kapısını andırır biçimde,metâl,mermer,ahşap karışımdan özenle yapıldığı hemen anlaşılan "muhte şem" bahçe kapılarından birinde "dikkat içerde köpek var!." uyarı yazısının hemen altında pembe damarlı siyah mermer üzerine nikelajlı kabartma harflerle SAMİ AMCA yazılı...Amca,baba(!)kardeşidir,bu amca hangi babanın biraderi olaki?...Bu kapının hemen azıcık ötesindeki koca kapıda da MUSA adı parlıyordu...

.....

Okulda daha ilkgünlerden ısınıverdiğim kafa dengi öğretmen arkadaşa sordum bir öğle dinlencesinde yanımızda yöremizde kimsecikler yokken...

"Kimdir be bu Sami Amca?Kim olaki bu Musa?.."

Üüühh..Bunlar acayip zenginlerdir.Eşraftan sayılırlar.Dalgaya-dubaraya,abara-gubaraya bayılırlar..Etkilidirler,az buçukta yetkilidirler..Herşeye burunlarını sokup herkesin işine karışırlar.."

"Deme yav..Nasıl yâni?."

"Nasılı var mı yav,basbayağı işte..Etkilidirdler demedim.

"Dedin..."

"Yetkilidirler demedim mi?"

"Dedin.."

"E be kardeşim,sen etki ve yetki birarada bulunınca neler olur bilmez misin? Bak dostum,olay şu..Bunlar, ya da adamları(!)bahçesine,tarlasına su kuyusu açmak isteyene açma derler demekle de kalmaz açtırmazlar.. Petrol mü çıkıverecek sanıyorlar nedir?..Traktör almak isteyene "boşver" derler,aldırmazlar.."

"Peki bunlara karışan eden çıkmaz mı?"

"Arada bir çıkar ama,ona da aldırmazlar!Torna atölyesi açmak isteyeni;sen ıspanak yetiştir,diye uyarır-

lar.Yapı kooperatifi kurmak isteyenleri engellerler, görüşlerine uymayacak biçimde ve içerikte yerel gazete çıkarmak isteyenleri "hoooop,dur bakalım,ağır ol" diye çelmelerler...İşlerine pek gelmeyen,kupon-mupon dağıtmayan,tombala çekilişi yaptırmayan,video,otobüs kamyon armağan etmeyen ağırbaşlı,onurlu,doğru bildiği yoldan şaşmayan İstanbul gazetelerini okuyanlara da pek iyi gözle bakmazlar..."

"Gözleri mi bozuk?"

"Hayır niyetleri bozuk!."

.....

Ben bir süre, her sabah okula giderken,her akşam evime dönerken bu pırıl pırıl SAMİ AMCA ve MUSA adlarını kapılarındaki yerlerinde görüyordum..Arkalarındaki koca koca konakların ve içindekilerin güç simgesini oluşturmuş bir hâlleri vardı bu kabartma harflerin..Bunlar durdukları yerde böyle kabarıyorlarsa sahipleri orada burada dolanırken ne biçim kabarıyorlardır,ne biçim gosgoslanıyorlardır kimbilir! Bunların kabarması parmak ucuyla söndürülüveren süt kabarmasına da benzemezki..Parmaklayınca çok sıkı bir şekilde parmaklamak gerekir bunları!Bir kabarıp taştılarını hışımlarından yandık demektir...Ne demişti benim öğretmen arkadaş? Etkilidirler,yetkilidirler. Boru mu ha boru mu?Etki var,yetki var..Hey beyim hey,güce bak sen güce...

.....

Haydaaaaaa...Hayda breeee!..O da ne? Bir sabah işime giderken ne göreyim,neler göreyim?Hadi siz sorun ben söyleyim...Sami amca ile Musa'ya gıcık kapan biri umarım gece vakti kabartma harflerden birer tanesini sökmüş...Sami amcanın "i"sini almış olmuş SAM AMCA! Musa'nın "M" sini çekmiş koparmış olmuş USA!..Sonra çekip aldığı harfleri iki bahçe kapısı arasındaki duvara iliştirmiş sonuna bir "F" harfi ekleyerek;olmuş IMF.."F" nereden çıktı şeklinde meraklanacaklar olabilir diye de yanına not düşmüş..

"Bu da ünlü ekonomist Freidman'ın "F"si anasını satiim...Ayrıca fattirifitton'un F'side olabilir elbet.." Sözüm ona büyük dostlarımızın (!) birer parçasını alıp bir başka dost simgesi oluşturmuş duvarda!..Dosta gel dosta..Koş vatandaş koş,dostu gör dostu! IMF'eymiş... Pööhhh...Kimbilir,bu işi yapan belkide su kuyusu açmasına izin verilmeyenlerden biri,belki traktörden yoksun bırakılan çiftci,belki de ıspanak yetiştirmeye zorlanan tornacıydı.Doğmadan öldürülen yerel basın da olabilir ha. ya da hepsi bir olup,birlik olup becermişlerdi bu protestoyu! Bilemiyorum artık! Ne bileyim ben.Ben bir öğretmenim,memurum,böyle işler ne umurum! Ayrıcada taşınmak için kamyon bulmak o denli zorki!...

İÇİNDEKİLER

İşte Roman 5
Haydi Hayırlısı Bakalım 9
Bir Çeviri İşi 13
Nereden Nereye 17
Güçlü Bir Bellek 23
İşe Bak Sen 28
Vergi Levhasının Yanı Boş 33
Olur Böyle Şeyler 37
Kumpanyalar Kumpanyası 41
Küçük Geziden Küçük Notlar 48
Günü Var Saati Var 53
Okutmak İstiyoruz 59
İnsanlar 62
Hakiki Doktor Yakalandı 67
Şefimi Nasıl Durdurdum 73
Paçayı Zor Kurtardık 78
Maskeler Düştü 83

OLUR BÖYLE ŞEYLER

Savaş Büke

ÖNEMLİ NOT:
Bu kitap basılı fiyatının üzerinde satılamaz.